

1. Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin iqtisadi yüksəlişində rol oynayan aparıcı sahə hansı olub?

- √ sənaye
- ticarət
- ictimai iaşə
- tikinti
- kənd təsərrüfatı

2. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı ölkə iqtisadiyyatında sənayenin rolunu ifadə edir?

- √ ölkənin ixracında sənaye məhsulunun payı
- ÜDM-in artım templəri
- ölkədə ÜDM-in artım dinamikası
- sənaye sahələrinin sayı
- sənaye müəssisələrinin sayı

3. Ölkə iqtisadiyyatında sənayenin rolunu qiymətləndirmək üçün bu göstəricilərin hansından istifadə edilmir?

- əlavə dəyərdə sənayenin payı
- il ərzində ölkədə əldə edilmiş xalis mənfəətdə sənayenin payı
- √ məhsulun maya dəyəri
- ÜDM-də sənayenin payı
- ümumi məşğul əhalidə sənayedə çalışanların xüsusi çəkisi

4. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi inkişafı xarakterizə edən göstərici hesab olunur?

- məhsulun qiyməti
- məhsulun maya dəyəri
- √ heç biri
- məhsulun materialtutumluluğu
- işçilərin sayı

5. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi inkişafı xarakterizə edən göstərici hesab olunur?

- √ bunların hamısı
- əlavə dəyərin miqdarı
- xalis mənfəətin miqdarı
- əhalinin illik gəlirləri
- ümumi daxili məhsulun miqdarı

6. Aşağıdakılardan hansı qeyri-dövlət mülkiyyəti hesab olunmur?

- kooperativlər
- √ bələdiyyə müəssisələri
- tam yerli investisiyalı xüsusi (özəl) müəssisələr
- birgə investisiyalı xüsusi müəssisələr
- tam xarici investisiyalı xüsusi müəssisələr

7. Aşağıdakılardan hansı NİCE təsnifatı üzrə emal sənayesinin iqtisadi fəaliyyət növüdür?

- yeyinti sənayesi
- yüngül sənaye
- ağır sənaye
- √ metallurgiya sənayesi
- sənayenin "A" və "B" bölmələri

8. Aşağıdakılardan hansı emal sənayesinin kompleks sahəsi hesab olunur?

- √ yeyinti sənayesi
- kağız və karton istehsalı
- tütün məmulatlarının istehsalı
- içki istehsalı
- qida məhsullarının istehsalı

9. Aşağıdakılardan hansı emal sənayesinin kompleks sahəsi hesab olunur?

- √ yüngül sənaye
- toxuculuq sənayesi
- geyim istehsalı
- dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı
- trikotaj

10. Mədənçixarma (hasilat) sənayesində aşağıdakı proseslərdən hansı tətbiq olunur?

- heç biri
- termiki emal
- mexaniki emal
- √ filizin zənginləşdirilməsi
- kimyəvi emal

11. Emal sənayesinin aşağıdakı sahələrindən hansında məhsul istehsalı əsasən mexaniki texnologiyalara əsaslanır?

- trikotaj sənayesi
- tikiş sənayesi
- √ gön-dəri sənayesi
- maşınqayırma
- ağac emalı

12. Emal sənayesinin aşağıdakı sahələrindən hansında məhsul istehsalı əsasən mexaniki texnologiyalara əsaslanır?

- maşınqayırma
- tikiş sənayesi
- trikotaj sənayesi
- √ bunların hamısı
- ağac emalı

13. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı emal sənayesinə aid deyil?

- əmək predmetlərinin istehlak xassələrində dəyişikliklər baş verir
- √ əmək predmetlərini təbiətdən olduğu kimi – xassələrini dəyişmədən - əldə edir
- əmək predmetləri müəyyən fiziki, mexaniki, kimyəvi və başqa üsullarla emal olunur
- xammal və materiallar yeni istehlak dəyərlərinə çevrilir
- xammal və materiallar emal prosesindən keçir

14. Aşağıdakılardan hansı kənd təsərrüfatı xammalını emal edən sənaye sahəsi deyil?

- ipək-parça sənayesi
- √ sintetik-parça sənayesi
- pambıq-parça sənayesi
- ət-süd sənayesi
- unüyütmə sənayesi

15. Aşağıdakılardan hansı mədənçixarma (hasilat) sənayesinə aid deyil?

- √ qara və əlvan metallurjiya
- qara metal filizlərin hasilatı
- tikinti materialları hasilatı
- əlvan metal filizlərin hasilatı

- neft və qazçıxarma

16. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı mədənçıxarma sənayesinə aid deyil?

- mineral ehtiyatları hasil etmək
- təbii ehtiyatı olduğu şəkildə, yəni onda heç bir fiziki, mexaniki, kimyəvi dəyişiklik etmədən əldə etmək
- ✓ təbiətdən götürdüyü xammalın fiziki-kimyəvi xassələrini dəyişmək
- əmək predmetlərini təbiətdən əldə etmək
- mineral xammalı ilkin emal üçün hazırlamaq

17. Yüngül sənayenin hansı məhsulu istehsal-texniki təyinat alır?

- bütün növ parçalar
- corab məmulatları
- yataq dəstləri
- geyim məhsulları
- ✓ texniki məqsədlər üçün istehsal edilən parça

18. Maşınqayırma sənayesinin aşağıdakı məhsullarından hansı istehlak xarakterli iqtisadi təyinat alır?

- kənd təsərrüfatı texnikası
- qatar vaqonları
- yük avtomobilləri
- ✓ tədris-laboratoriya avadanlığı
- avadanlıqlar

19. Aşağıdakılardan hansı əsasən istehlak şeyləri istehsal edən sənaye sahələrinə aid deyil?

- ✓ gəmiqayırma
- içki sənayesi
- ayaqqabı sənayesi
- geyim sənayesi
- qida sənayesi

20. Aşağıdakılardan hansı əsasən istehsal vasitələri istehsal edən sənaye sahələrinə aid deyil?

- ✓ toxuculuq sənayesi
- maşınqayırma sənayesi
- dəzgahqayırma
- gəmiqayırma
- metallurjiya sənayesi

21. Bunlardan hansı mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil?

- maliyyə
- ✓ sənayenin iqtisadiyyatı
- əməyin iqtisadiyyatı
- menecment
- marketinq

22. Bunlardan hansı sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil?

- ✓ əməyin iqtisadiyyatı
- sənayenin iqtisadiyyatı
- nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- tikintinin iqtisadiyyatı
- aqrar-sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı

23. Sənaye haqqında hansı fikir doğrudur?

- √ maddi istehsalın bir sahəsidir
- kənd təsərrüfatının bir sahəsidir
- maşınqayırmanın tərkib hissəsidir
- səhmdar cəmiyyətlərinin məcmusudur
- kommersiya təşkilatıdır

24. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı emal sənayesinə aiddir?

- √ Bunların hamısı
- Zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı
- Tikinti materiallarının istehsalı
- Neft məhsullarının istehsalı
- Poliqrafiya fəaliyyəti

25. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı emal sənayesinə aid deyil?

- Toxuculuq sənayesi
- Geyim istehsalı
- √ Tikinti (mişar) daşı istehsalı
- Qida məhsullarının istehsalı
- İçki istehsalı

26. Aşağıdakılardan hansı emal sənayesinin işlərinə aid deyil?

- xammal və materiallar emal prosesindən keçir və yeni istehlak dəyərlərinə çevrilir
- məhsul istehsalı ya kimya texnologiyasına ya da mexaniki texnologiyaya əsaslanır
- √ xam materialları təbiətdən əldə edir, yerin təkindən hasil edir və ilkin emal üçün hazırlayır
- xammal və materiallar müəyyən fiziki, mexaniki, kimyəvi və başqa üsullarla emal olunur
- xammal və materialların istehlak dəyərinə xassə dəyişiklikləri baş verir

27. Mədənçıxarma sənayesinə aid aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı ölkəmizdə yoxdur?

- qara metal filizlərinin hasilatı
- tikinti materialları hasilatı
- √ kömür, torf və başqa yanar maddələr hasilatı
- neft və qaz hasilatı
- əlvan metal filizlərinin hasilatı

28. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı mədənçıxarmaya aid deyil?

- √ Rezin və plastmas məmulatların istehsalı
- filiz və qeyri-filiz kimi mineral xammalı hasil edən sənaye sahələri
- yerin təkindən çıxarılan tikinti materialları (daş, qum, çınqıl, gips və başqa) istehsalı
- kimyəvi xammal hasilatı (kükürd, müxtəlif duzlar, kükürd kolçedanı, apatit və s.)
- neft və qazçıxarma

29. Əmək predmetinə təsiretmə xarakterinə görə sənaye sahələri necə təsnifləşdirilir?

- √ mədənçıxarma sənayesi və emal sənayesi
- sənayenin "A" və "B" bölmələri
- ağır sənaye, yüngül sənaye və yeyinti sənayesi
- fondtutumlu, əməkütumlu, kapitaltutumlu, enerjitutumlu, materialtutumlu sənaye sahələri
- istehsal vasitələri istehsal edən sənaye sahələri və istehlak şeyləri istehsal edən sənaye sahələri

30. Məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə sənaye sahələri necə təsnifləşdirilir?

- sənayenin "A" və "B" bölmələri
- √ istehsal vasitələri istehsal edən sənaye sahələri və istehlak şeyləri istehsal edən sənaye sahələri
- mədənçıxarma sənayesi və emal sənayesi
- fondtutumlu, əməkütumlu, kapitaltutumlu, enerjitutumlu, materialtutumlu sənaye sahələri

- ağır sənaye, yüngül sənaye və yeyinti sənayesi

31. Aşağıdakılardan hansı sənaye sahəsini müəyyən edən şərtlər sırasına daxildir?

- oxşar əmək kooperasiyasına və eyniadlı texnoloji avadanlıqlara malik olan müəssisələr
- mexaniki maşınlar sistemi və fərqli texnoloji istehsal üsulları tətbiq edən
- məhsulun iqtisadi təyinatından asılı olamayaraq oxşar ümumi və istehsal strukturuna malik olan
- ✓ eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal edən
- sistemdən müəyyən əlamətlərinə görə xüsusiləşdirilmiş

32. Aşağıdakılardan hansı sənaye sahəsini müəyyən edən şərtlər sırasına daxil deyil?

- ✓ məhsulun iqtisadi təyinatından asılı olamayaraq oxşar ümumi və istehsal strukturuna malik
- xüsusi (bənzərsiz) peşə-ixtisas tərkibinə malik müəhəndis-texniki və fəhlə kadrları olan
- oxşar maşınlar sistemi və texnoloji istehsal üsulları tətbiq edən
- həmcins xammal və material istehlak edən
- istehsalın ictimai təşkilinin özünəməxsus formaları olan

33. Sənaye sahəsi nədir?

- ✓ eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur
- oxşar şərtlərə və tələblərə cavab verən müəssisələrin məcmusudur
- hər-hansı bir sistemin müəyyən əlamətlər üzrə ayrılmış (xüsusiləşdirilmiş) bir hissəsidir
- spesifik cəhətləri və milli dəyərləri ilə iqtisadiyyatın xüsusiləşdirilmiş bir hissəsidir
- müəyyən altsahələrdən və müəssisələr toplusundan ibarət iqtisadi sistemdir

34. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın sahəsi yox, altsahə hesab olunur?

- informasiya və rabitə
- sosial və digər xidmətlər
- ✓ əkinçilik
- sənaye
- nəqliyyat və anbar təsərrüfatı

35. Sənaye nədir?

- hər-hansı bir sistemin müəyyən əlamətlər üzrə ayrılmış (xüsusiləşdirilmiş) bir hissəsidir
- müəyyən altsahələrdən və müəssisələr toplusundan ibarət iqtisadi sistemdir
- müəyyən bir ölkə çərçivəsində tarixən formalaşmış, özünəməxsus təbii-coğrafi, maddi-texniki və sosial-iqtisadi məzmununa malik sosial-iqtisadi sistemdir
- spesifik cəhətləri və milli dəyərləri ilə iqtisadiyyatın xüsusiləşdirilmiş bir hissəsidir
- ✓ təbiətdən alınan xammal və müxtəlif növ materialları müxtəlif üsullarla emal edərək cəmiyyətin istehlak tələblərinə uyğun hala gətirən istehsal sahələrinin və müəssisələrin məcmusudur

36. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın sahəsi yox, altsahə hesab olunur?

- ✓ Maşınqayırma sənayesi
- Tikinti
- Turizm və ictimai iaşə
- Kənd təsərrüfatı
- Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri

37. İqtisadiyyat sahəsi nədir?

- ✓ eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal edən müəssisələrin məcmusudur
- müəyyən altsahələrdən və müəssisələr toplusundan ibarət iqtisadi sistemdir
- spesifik cəhətləri və milli dəyərləri ilə iqtisadiyyatın xüsusiləşdirilmiş bir hissəsidir
- hər-hansı bir sistemin müəyyən əlamətlər üzrə ayrılmış (xüsusiləşdirilmiş) bir hissəsidir
- təbiətdən alınan xammal və müxtəlif növ materialları müxtəlif üsullarla emal edərək cəmiyyətin istehlak tələblərinə uyğun hala gətirən istehsal sahələrinin və müəssisələrin məcmusudur

38. Milli iqtisadiyyat nədir?

- eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal edən müəssisələrin məcmusudur
- təbiətdən alınan xammalı və müxtəlif növ materialları müxtəlif üsullarla emal edərək cəmiyyətin istehlak tələblərinə uyğun hala gətirən istehsal sahələrinin və müəssisələrin məcmusudur
- onun dayanıqlığını, bütövlüyünü və dinamizmini təmin edən bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəli olan bölmələrin (sahələrin) və qaydaya salınmış (sistemləşdirilmiş) əlaqələrin məcmusudur
- dünya iqtisadiyyatı ilə qarşılıqlı əlaqə və asılıqda olmaqla, müəyyən bir ölkə çərçivəsində tarixən formalaşmış, özünəməxsus təbii-coğrafi, maddi-texniki və sosial-iqtisadi məzmunu və münabətlər sisteminə, müvafiq təsərrüfatçılıq mexanizminə malik sosial-iqtisadi sistemdir
- çox sayda sahələrdən və bunlara daxil olan altsahələrdən ibarət kompleks iqtisadi sistemdir

39. Bunu dördüncü sənaye inqilabının ilkin əlaməti hesab edirlər:

- ✓ bunların hamısını
- “3D printing” və məhsulları
- müxtəlif sahələrdə robotlaşmanın artması və insan həyatında sürətlə yayılması
- “süni intellekt”in yaradılması
- kvant texnologiyaları

40. Dördüncü sənaye inqilabının əsas hərəkətverici qüvvəsinin nə olması gözlənilir?

- ✓ kiber-fiziki sistemlər
- innovasiyalar
- alternativ enerji mənbələri
- nanotexnologiyalar
- informasiya-kommunikasiya texnologiyaları

41. Üçüncü sənaye çevrilişi (inqilabı) nə vaxt başlayıb?

- II Dünya müharibəsindən sonra
- XX əsrin sonlarında
- ✓ XX əsrin 70-ci illərində
- XX əsrin 50-ci illərində
- XX əsrin 90-cı illərində

42. III sənaye çevrilişinin yaratdığı yeni sənaye sahəsi hesab olunur

- ✓ biotexnologiyalar
- dərman istehsalı sənayesi
- özünüidarədən nəqliyyat vasitələrinin (smartsistemlərin) istehsalı
- kvant texnologiyaları
- nanotexnologiyaların tətbiqi

43. III sənaye çevrilişinin yaratdığı yeni sənaye sahəsi hesab olunur:

- ✓ Bunların hamısı
- Kosmik sənaye
- Hesablama texnikası
- Robotqayırma
- Mikroelektronika

44. Aşağıdakılardan hansı III sənaye çevrilişinin əsas hərəkətverici qüvvələri sırasında deyil?

- internetin yaranması
- fərdi portativ kommunikasiya qurğularının (mobil telefonlar və s.) kütləvi tətbiqi
- ✓ nanotexnologiyaların tətbiqi
- universal hesablama texnikası və fərdi kompüterlər
- informasiya-kommunikasiya texnologiyaları

45. Üçüncü sənaye çevrilişinin (inqilabının) əsasını təşkil edən budur:
- kütləvi istehsaldan seriyalı istehsallara qayıdış
 - elektriklişdirmə
 - ✓ analoqlu texnologiyalardan rəqəmsal texnologiyalara keçid
 - əl əməyindən maşınlı sənayeyə keçid
 - mexanikləşdirilmiş sistemlərdən avtomatlaşdırılmış sistemlərə keçid
46. Üçüncü sənaye çevrilişi (inqilabı) hansı adla tanınır?
- “elektrikləşmə inqilabı”
 - “kimyəvi inqilab”
 - ✓ “rəqəmsal inqilab”
 - “kiber-fiziki sistemlər” inqilabı
 - “irimaşınlı sənaye inqilabı”
47. Bunlardan hansı II sənaye çevrilişinin və sənayenin sürətli inkişafının əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aiddir?
- ✓ beynəlxalq ticarətin genişlənməsi, rəqabətin qloballaşması və ölkələrarası ticarət birliklərinin yaranması
 - Kapitalın təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi proseslərinin güclənməsi
 - Qadın və uşaq əməyinin kütləvi tətbiqi
 - Fabrik sahiblərinin daha nüfuzlu sahibkar təbəqəsinə çevrilməsi və sənaye burjuziyasının yaranması
 - Məşğulluğun təmin edilməsində üstünlüyün kənd təsərrüfatından sənayeyə keçməsi
48. Aşağıdakılardan hansı II sənaye çevrilişinin xarakteristikası deyil?
- ✓ İrimaşınlı sənayeyə keçid
 - Axınlı istehsalın yaranması və axın xətlərinin tətbiqi
 - atom enerjisinin meydana çıxması və tətbiqi
 - Kimyəvi materialların, kimyəvi liflərin və plastmassın istehsalına tətbiqi
 - İstehsalın avtomatlaşdırılması
49. Bunlardan hansı II sənaye çevrilişi dövründə yaranan və sürətlə inkişaf edən yeni sənaye sahəsi deyil?
- ✓ toxuculuq sənayesi
 - məişət texnikasının istehsalı
 - aviasiya sənayesinin yaranması
 - rabitə və əyləncə vasitələrinin (telefon, radio, kinematograf və s.) ixtirası və geniş tətbiqi
 - avtomobilqayırma sənayesi
50. Aşağıdakılardan hansı II sənaye çevrilişinin hərəkətverici qüvvələri sırasında deyil?
- ✓ daş kömürün yandırılmasından alınan istilik enerjisinin mexaniki enerjiyə çevrilməsi
 - kimyəvi materialların, plasmassın və kimyəvi liflərin tətbiqi
 - daxili yanma mühərrikinin ixtirası və tətbiqi
 - elektrik enerjisinin böyük məsafələrə ötürülməsi
 - poladın bessemerləmə üsulunun kəşfi və tətbiqi
51. Hesab olunur ki, II sənaye çevrilişi bu hadisədən başlayıb:
- Maykl Faradey tərəfindən elektrik mühərrikinin ixtira edilməsi
 - ✓ Pyer Marten tərəfindən poladın bessemerləmə (ərinmiş çuqundan polad alınması) üsulunun kəşfi (1860) və Marten sobasının tətbiqi ilə
 - Daxili yanma mühərrikinin kəşfi
 - İstehsal proseslərinin və insanların məişət həyatının genişmiqyaslı elektriklişdirilməsinə başlanılması
 - D.A. Laçinov tərəfindən elektrik enerjisinin böyük məsafələrə ötürülməsi şərtlərinin ortaya çıxarılması (1880)
52. İkinci sənaye çevrilişi hansı dövrü əhatə edir?

- ✓ XIX əsrin 70-ci illərindən XX əsrin 70-ci illərinədək olan dövrü
- XVIII əsrin 70-ci illərindən XX əsrin 70-ci illərinədək olan dövrü
- XIX əsrin 70-ci illərindən XX əsrin 30-cu illərinədək olan dövrü
- XIX əsrin əsrin sonu və XX əsrin əvvəllərini
- XVIII əsrin 70-ci illərindən XIX əsrin 70-ci illərinədək olan dövrü

53. Amerikada sənayeləşmə prosesi hansı sahədən başlayıb?

- ✓ pambıq-parşa sənayesindən
- metallurjiya sənayesindən
- dəmiryol nəqliyyatından
- neft sənayesindən
- kömür hasilatı sənayesindən

54. Sənaye çevrilişinə başlayan və onu uğurla başa çatdıran ilk ölkə hansıdır?

- ✓ İngiltərə
- Fransa
- Almaniya
- ABŞ
- Böyük Britaniya krallığı

55. Aşağıdakılardan hansını Birinci sənaye çevrilişinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aid etmək olar?

- ✓ Urbanizasiya proseslərinin güclənməsi, habelə qadın və uşaq əməyinin kütləvi tətbiqi
- inhisar birliklərinin və antiinhisar qanunvericiliyinin meydana çıxması
- həmkarlar ittifaqları hərəkatlarının formalaşması
- beynəlxalq ticarətin genişlənməsi, rəqabətin qloballaşması və ölkələrarası ticarət birliklərinin yaranması
- korporasiyaların və səhm bazarlarının yaranması

56. Birinci sənaye çevrilişinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına hansını aid etmək olmaz?

- ✓ korporasiyaların və səhm bazarlarının yaranması
- Məşğulluğun təmin edilməsində üstünlüyün kənd təsərrüfatından sənayeyə keçməsi
- Fabriklərin daha nüfuzlu sahibkar təbəqəsinə çevrilməsi və sənaye burjuziyasının yaranması
- Kapitalın təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi proseslərinin güclənməsi
- İrəmənin sənayenin yaranması və kapitalizm cəmiyyətinin maddi-texniki bazasının formalaşması

57. Birinci sənaye çevrilişinin (inqilabının) əsas mənbəyi nə hesab olunur?

- ✓ C. Uatt tərəfindən buxar maşınının ixtirası
- Hargrивsin pambıqəyirmə maşınının ixtirası
- Kartraytın mexanikləşdirilmiş toxuculuq dəzgahının ixtirası
- M. Faradey tərəfindən elektrik mühərrikinin ixtirası
- ilk toxuculuq dəzgahının ixtirası

58. Aşağıdakı ixtirələrdən hansını Birinci sənaye çevrilişinin zəmini hesab etmək olar?

- ✓ bunların hamısını
- Hargrивsin pambıqəyirmə maşınının ixtirası (1765)
- Kartraytın mexanikləşdirilmiş toxuculuq dəzgahının ixtirası (1776)
- C. Uatt tərəfindən buxar maşınının ixtirası (1784)
- ilk toxuculuq dəzgahının ixtirası (1733)

59. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı Birinci sənaye çevrilişini xarakterizə etmir?

- ✓ istehsal proseslərinin elektriklişdirilməsinə başlanılıb
- manufakturalardan fabriklərə keçid baş verib
- əl gücünə əsaslanan sadə mexaniki əmək vasitələrindən iri maşınlara keçid baş verib
- sənayenin bir çox sahələrində istehsal şərtlərinin dəyişməsinə gətirib çıxarmış texni ixtiralar seriyası baş verib

- əl əməyindən maşınlı əməyə keçid baş verib

60. Birinci sənaye çevrilişi hansı dövrü əhatə edir?

- √ 1760 – 1830-cu illər dövrünü
- 1760 – 1960-cı illər dövrünü
- Orta əsrlər dövrünü
- 1784 – 1900-cu illər dövrünü
- 1750 – 1800-cü illər dövrünü

61. Müasir dünya sənayesinin inkişafında neçə sənaye çevrilişi (sənaye inqilabı) fərqləndirilir?

- √ 3
- 4
- 5
- 6
- 2

62. “Sənaye inqilabı” termini nəyi ifadə edirdi?

- √ məhsuldar qüvvələrin inkişafındakı keyfiyyət sıçrayışını
- məhsuldar qüvvələrin tədrici inkişafını
- məhsuldar qüvvələrin gücünün artmasını
- məhsuldar qüvvələrin artımını
- məhsuldar qüvvələrin inkişafındakı dəyişikliyi

63. “Sənaye inqilabı” terminini elmi dövriyyəyə gətirən kim olub?

- √ ingilis alimi A. Toynbi
- ingilis alimi C. Uatt
- ingilis alimi M. Faradey
- alman alimi V. Maybax
- amerikalı alim C. Stiqler

64. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı iri maşınlı sənaye mərhələsinə uyğun deyil?

- dar ixtisaslaşma hesabına əməyin mürəkkəb kooperasiyası mövcuddur
- istehsal vasitələri əsasən enerji ilə hərəkətə gətirilən iri maşınlardan təşkil olunur
- √ Qərbi Avropa ölkələrində XVI əsrin ortalarında start götürüb və XVIII əsrin 60-cı illərində davam edib
- burada istehsal xammal və materialların maşın üsulu ilə emalına əsaslanır
- onun yaranması XVIII əsrin II yarısında başlayan sənaye çevrilişinin nəticəsi hesab olunur

65. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı sənayenin inkişafının manufaktura mərhələsinə uyğun deyil?

- √ emalatxana sahibi eyni vaxtda eyni işləri yerinə yetirən çox sayda maddəli işçi çalışdırıb
- əmək bölgüsü olub
- kapitalist sənayesinin inkişafının ikinci mərhələsi hesab olunur
- Qərbi Avropa ölkələrində XVI əsrin ortalarında start götürüb və XVIII əsrin 60-cı illərində davam edib
- əsasən sadə sənətkarlıq əl texnikasına əsaslanıb

66. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı sadə kapitalist kooperasiyası mərhələsinə uyğun deyil?

- √ əsasən sadə sənətkarlıq əl texnikasına və əmək bölgüsünə əsaslanıb
- əmək bölgüsü olmayıb
- emalatxana sahibi eyni vaxtda eyni işləri yerinə yetirən çox sayda maddəli işçi çalışdırıb
- kapitalist sənayesinin inkişafının ilkin mərhələsi olub
- bütün istehsal prosesləri əsasən sadə əl əməyinə söykənib

67. Kapitalist sənayesinin inkişafı mərhələləri hansılardır?

- √ sadə kapitalist kooperasiyası – manufaktura – iri maşınlı sənaye (fabrik)
- sənətkarlıq emalatxanası – manufaktura – fabrik
- kapitalist sənətkarlıq emalatxanası – manufaktura – fabrik - zavod
- sadə kapitalist kooperasiyası – manufaktura – iri maşınlı sənaye – robot sənayesi
- sənətkarlıq emalatxanası – sənətkarlıq müəssisəsi – manufaktura - fabrik

68. Əmtəə təsərrüfatı nə vaxt meydana çıxdı?

- √ sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması ilə
- əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması ilə
- şəhərlərin meydana çıxması ilə
- kapitalist sənayesinin meydana çıxması ilə
- kənd təsərrüfatı istehsalının yaranması ilə

69. Sənayenin ilkin rüşeymi hesab olunur:

- √ sənətkarlıq
- heyvandarlıq
- nemətlərin toplanması fəaliyyəti
- manufaktura
- əkinçilik

70. Sənayenin ilkin əsasları, çox primitiv formada olsa da, nə zaman meydana çıxmış hesab olunur?

- √ natural kəndli təsərrüfatı çərçivəsində
- istehsalın meydana çıxmasından əvvəlki dövrdə
- ilkin kapital yığılı dövründə
- sadə kapitalist kooperasiyası mərhələsində
- insanların sürü halında yaşadığı dövrdə

71. Sənayenin inkişafı sahəsində hazırda Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifə hansı hesab olunur?

- √ rəqabət qabiliyyətli qeyri-neft sənayesi sahələrinin inkişafına nail olmaq
- dövlət tərəfindən daha çox sənaye müəssisələrinin yaradılmasına nail olmaq
- sovet dövründən qalmış sənaye müəssisələrinin fəaliyyətinin dirçəldilməsi
- kənd təsərrüfatı istehsalının inkişafına nail olmaq
- dövlət mülkiyyətində olan sənaye müəssisələrinin özəlləşdirilməsi

72. Hazırda Azərbaycanda qeyri-neft sənayesi sahələrinin inkişaf etdirilməsində hansı yanaşmaya üstünlük verilir?

- √ klaster yanaşması
- nəhəngləşmə
- sənaye komplekslərinin yaradılması
- dövlət-biznes partnyorluğu
- dövlət müəssisələrinin üstünlüyü

73. Azərbaycanda orta və iri sənaye müəssisələrinin özəlləşdirilməsi necə həyata keçirilib?

- Əmək kollektivlərinin mülkiyyətinə keçirilib
- Xarici investora satılıb
- √ Səhmdar cəmiyyətinə çevrilərək səhmləri satışa çıxarılıb
- Ortaqlıqlara çevrilərək payları satışa çıxarılıb
- Mülkiyyəti birbaşa hərraclarda satılıb

74. Azərbaycanda “Sənaye ili” elan olunan il hansı olub?

- 1994-cü il
- 2010-cu il
- 2015-ci il
- 2005-ci il

√ 2014-cü il

75. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda neft-qaz sənayesinin dirçəldilməsində mühüm rol oynayıb?

√ bunların hamısı

- Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas neft ixrac boru kəmərinin çəkilişi
- Bakı-Supsa neft ixrac boru kəmərinin çəkilişi
- “Əsrin müqaviləsi”nin (“Azəri-Çıraq-Günəşli” layihəsi üzrə hasilatın pay bölgüsü sazişinin) imzalanması və reallaşdırılması
- Bakı-Tbilisi-Ərzurum (Cənubi Qafqaz) qaz ixrac boru kəmərinin çəkilişi

76. Dövlət müstəqilliyi illərində Azərbaycan hökuməti sənayenin bərpa edilməsinə hansı sahədən başladı?

√ neft sənayesindən

- kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı sənayesi sahələrindən
- neft maşınqayırması sənayesindən
- yeyinti sənayesindən
- özəlləşdirmədən

77. 1970-ci ildə Azərbaycan sənayesinin ümumi məhsulunda ən böyük paya malik sənaye sahəsi hansı olub?

- maşınqayırma və metal emalı
- kimya və neft-kimya sənayesi
- yanacaq sənayesi
- √ yüngül sənaye
- yeyinti sənayesi

78. SSRİ dövründə Azərbaycanda neft hasilatının ən yüksək həddi nə qədər olub?

- 15,9 milyon ton
- 25,5 milyon ton
- √ 21,7 milyon ton
- 30,0 milyon ton
- 11,9 milyon ton

79. SSRİ dövründə Azərbaycanda neft hasilatının ən yüksək həddi hansı ildə qeydə alınıb?

- √ 1966-cı ildə
- 1949-cu ildə
- 1970-ci ildə
- 1975-ci ildə
- 1941-ci ildə

80. 1970-80-ci illərdə keçmiş SSRİ-də istehsal olunan məişət kondisionerlərinin hansı hissəsi Azərbaycanda istehsal edilirdi?

- √ 100 faizi
- 50 faizi
- 25 faizi
- 10 faizi
- 75 faizi

81. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda metallurgiya sənayesinin inkişafı ilə bağlı idi?

√ Bunların hamısı

- Daşkəsən Dağ-Mədən Filizsaflaşdırma kombinatı (1954)
- Sumqayıt Alüminium zavodu (1955)
- Bakı poladtökmə zavodu (1969)
- Sumqayıt boru-prokat zavodu (1952)

82. Aşağıdakı hadisələrdən hansı sovet Azərbaycanında neft sənayesinin inkişafına yeni təkan vermiş oldu?

- ✓ Açıq dənizdə neft platformaları qurulmaqla Xəzər dənizinin şelfindən neft çıxarılmasına başlanılması (1949)
- “Azərneftyağ” neft emalı zavodunun yaradılması (1930-cu illər)
- Yeni-Bakı Neftayırma zavodunun (sonralar “Azərneftyanacaq” Neft emalı zavodu) yaradılması (1953)
- XX əsrin 50-ci illərində Azərbaycanda (əsasən Sumqayıtda) nəhəng neft-kimya sənayesi kompleksinin yaradılması
- Bakı şəhərində Dövlət Neft Maşınqayırma Elmi-Tədqiqat İnstitutunun yaradılması

83. 1940-cı ildə Azərbaycan sənayesinin ümumi məhsulunda ən böyük paya malik sənaye sahəsi hansı olub?

- ✓ yanacaq sənayesi
- yüngül sənaye
- yeyinti sənayesi
- metallurjiya sənayesi
- maşınqayırma və metal emalı

84. XX əsrin 20-30-cu illərində Azərbaycanda neft maşınqayırmasının inkişaf etdirilməsi nə ilə bağlı idi?

- ✓ Cavab variantlarının heç biri doğru deyil
- Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi-sosial quruculuq işlərinin neftə olan tələbatı artırması
- Neft maşınqayırma müəssisələrinin həm daxildən, həm də xaricdən böyük sifarişlər alması
- Azərbaycanın xaricdən neft avadanlığı almaq asılılığından qurulmaq istəyi
- Azərbaycanın neft sənayesinə xarici investisiyaların cəlb edilməsi

85. SSRİ dövründə (xüsusilə XX əsrin 60-cı illərində) Azərbaycan sənayenin inkişafı baxımından necə tanınırdı?

- ✓ “Neft akademiyası” və neft maşınqayırma mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və şərabçılıq sənayesi mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və ağır sənaye mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və yüngül sənaye mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və kimya sənayesi mərkəzi kimi

86. SSRİ dövründə Azərbaycanda inkişafına daha çox diqqət verilən sənaye sahələri aşağıdakılar olub:

- ✓ neft sənayesi, neft maşınqayırması və neft-kimya sənayesi
- yüngül, yeyinti və ağır sənaye
- mebel sənayesi, neft sənayesi, neft emalı sənayesi, neft maşınqayırması
- neft sənayesi, neft maşınqayırması, kimya sənayesi, gəmiqayırma və hərbi sənaye
- dəzgahqayırma, məişət texnikası istehsalı, metallurjiya və avtomobilqayırma

87. Sovet dövründə Azərbaycanda sənayenin inkişafına xas olmayan əlamət hansıdır?

- ✓ azad bazar rəqabəti və beynəlxalq inteqrasiya şəraitində inkişaf edirdi
- bütün mülkiyyət dövlərin əlində cəmləşmişdi və müəssisələri ancaq dövlət yaradırdı
- sənaye sərt mərkəzləşdirilmiş planlı idarəetmə əsasında inkişaf etdirilirdi
- Azərbaycan sənayesi SSRİ-nin vahid xalq təsərrüfatı kompleksinin tərkib hissəsi idi
- xüsusi mülkiyyət və sahibkarlıq fəaliyyəti qadağan idi

88. 1920-ci ildə Azərbaycanda sovet hakimiyyəti elan edildikdən respublika ərazisində olan neft və başqa sənaye müəssisələri:

- ✓ milliləşdirildi
- xarici investorlara satıldı
- yerli sahibkarlara verildi
- heç bir dəyişiklik baş vermədi
- özəlləşdirildi

89. XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində Bakı neft sənayesində hansı əcnəbi ölkənin kapitalı üstünlük təşkil edirdi?

- ✓ İngiltərə
- ABŞ

- Fransa
- Hollandiya
- Almaniya

90. Aşağıdakılardan hansı öz dövründə Bakıda neft sənayesinin inkişafına töhfə verən hadisə sayıla bilər?

- ✓ Bunların hamısını
- Balaxanı yatağı ilə Bakı neftayırma zavodunu birləşdirən 12 km uzunluğunda neft kəmərinin inşası (1878)
- Bakı ilə Tiflis arasında Zaqafqaziya dəmir yolunun çəkilişinin başa çatması (1883)
- Uzunluğu 885 km olan Bakı-Batumi neft kəmərinin istifadəyə verilməsi (1907)
- Bakıda neft məhsullarının daşınması üçün dünyada birinci neft tankerinin istifadəyə verilməsi (1877)

91. Azərbaycanda sənayeləşmənin başlanğıcı hesab olunan hadisə hansıdır?

- ✓ Bakıda neftin sənaye üsulu ilə hasilatına başlanılması
- Bakı neftinə xarici investorların cəlb edilməsini
- Təhkimçilik hüququnun ləğv edilməsini
- Azərbaycanda sovet hakimiyyətinin qurulmasını
- Bakı ətrafında neftin tapılmasını

92. Azərbaycanda ilkin sənaye münasibətlərinin formalaşması hansı sahə ilə bağlıdır?

- ✓ neft hasilatı ilə
- ipəkçiliklə
- toxuculuq sənayesi ilə
- gəmiçiliklə
- kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı ilə

93. Azərbaycanda ilkin sənaye münasibətlərinin formalaşması hansı dövrə təsadüf edir?

- ✓ XIX əsrin 2-ci yarısına
- XIX əsrin sonlarına
- XVIII əsrin sonlarına
- XX əsrin əvvəllərinə
- XIX əsrin əvvəllərinə

94. Mineral xammalın hansıları “C2” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- ✓ həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- bunların heç biri
- kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasının təsiredəndi göstəriciləri və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılmasının təsiredəndi göstəriciləri və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların ekstropolasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsiredəndi göstəriciləri və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar

95. Mineral xammalın hansıları “C1” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- ✓ kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların ekstropolasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsiredəndi göstəriciləri və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- geoloji və sənaye ehtiyatları
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasının təsiredəndi göstəriciləri və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılmasının təsiredəndi göstəriciləri və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar

- 96.** Mineral xammalın hansıları “B” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?
- ✓ kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılması şəraitinə görə təbii amillərdə qiyas edilən faydalı qazıntılar
 - bunların heç biri
 - kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılması əsasında digər təbii amillərdə qiyas edilən faydalı qazıntılar
 - kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların ekstrapolyasiyası ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsizləşməsinə gətirib çıxaran amillərdə qiyas edilən faydalı qazıntılar
 - həcmi, keyfiyyəti, çıxarılması ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- 97.** Mineral xammalın hansıları “A” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?
- ✓ kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılması əsasında digər təbii amillərdə qiyas edilən faydalı qazıntılar
 - bunların hamısı
 - həcmi, keyfiyyəti, çıxarılması ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
 - kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların ekstrapolyasiyası ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsizləşməsinə gətirib çıxaran amillərdə qiyas edilən faydalı qazıntılar
 - kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılması şəraitinə görə təbii amillərdə qiyas edilən faydalı qazıntılar
- 98.** Sənaye ehtiyatları A, B, C1, C2 kimi kateqoriyalara hansı əlamətlərə görə bölünür?
- istismar şəraitinə görə
 - bunların hamısı
 - ✓ kəşf olunma və hazırlıq səviyyələrinə (dərəcələrinə) görə
 - yataqda olan ehtiyatın həcminə görə
 - faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətlərinə görə
- 99.** Sənaye ehtiyatları nədir?
- ✓ artıq istismar olunan (hasil edilən) və istismara hazırlanmaqda olan ehtiyatlar
 - ilkin saflaşdırmadan keçmiş filiz ehtiyatları
 - hasil edilmiş faydalı qazıntılar
 - yerində olan faydalı qazıntılar
 - emal mərhələsinə göndərilən faydalı qazıntılar
- 100.** Faydalı qazıntıların geoloji ehtiyatları necə qruplaşdırılır?
- ✓ balans və balansdan kənar ehtiyatlar
 - geoloji və sənaye ehtiyatları
 - geoloji, sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
 - sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
 - fiziki və kimyəvi ehtiyatlar
- 101.** Geoloji ehtiyat nədir?
- ilkin saflaşdırmadan keçmiş filiz ehtiyatları
 - emal mərhələsinə göndərilən faydalı qazıntılar
 - ✓ yerində olan faydalı qazıntılar
 - artıq hasil edilməkdə olan faydalı qazıntılar
 - hasil edilmiş faydalı qazıntılar
- 102.** Təbii sərvətlərdən ehtiyatlar hansı qruplara bölünür?
- geoloji, sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
 - balans və balansdan kənar ehtiyatlar

- sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
- fiziki və kimyəvi ehtiyatlar
- ✓ geoloji və sənaye ehtiyatları

103. Aşağıdakılardan hansı faydalı qazıntı yataqlarını fərqləndirən əlamətdir?

- ✓ bunların hər üçü
- is-tismarşəraiti
- faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri
- yataqda olan ehtiyatın həcmi
- bunların heç biri

104. Aşağıdakı tədbirlərdən hansı sənayenin xammal bazasının genişləndirilməsi üçün deyil?

- ✓ hasil edilən resursların xammal kimi ixrac edilərək valyuta əldə edilməsi
- süni və sintetik materiallar istehsal edən sənayə sahələrinin inkişaf sürətinin artırılması
- sənaye üçün xammal bazası roluna yənkənd təsərrüfatı istehsalının intensivləşdirilməsi
- təkrar xammalın toplanması, tədarükü və emalının səmərəlilişkilisi
- xammalın istehsal hazırlanması və emalın mərhələlərinə döndürülməsi istəfənin təmin olunması

105. Sənayenin xammal bazasının genişləndirilməsi üçün aşağıdakı tədbirlərdən hansı vacibdir?

- su (həmdə geotermal), günəş, külək və s. enerjinin övlərinə istifadənin genişləndirilməsi
- mineral xammal və yanacaq yataqlarının düzgün qiymətləndirilməsi və hasil edicisənayenin inkişaf etdirilməsi
- ✓ bunların hamısı
- yeni yataqların aşkaredilməsi üçün geoloji-kəşfiyyat işlərinin genişləndirilməsi
- sənaye üçün xammal bazası roluna yənkənd təsərrüfatı istehsalının intensivləşdirilməsi

106. Aşağıdakı təbii ehtiyatlardan hansının emalı üzrə Azərbaycanda müəssisə (zavod) yoxdur?

- ✓ qızıl
- sement
- dəmir filizi
- təbii qaz
- neft

107. Tarixən Azərbaycanda ən uzun müddət ərzində hasil edilən təbii ehtiyat hansıdır?

- ✓ neft
- qızıl
- mis
- mineral sular
- təbii qaz

108. Hazırda Azərbaycanda neft əsasən haradan çıxarılır?

- Siyəzən yataqlarından
- Qobustan zonasından
- ✓ Xəzər dənizinin şelf zonasından
- Abşeron yarımadasından
- Salyan-Aşağı Kür zonasından

109. Azərbaycan ərazisinin nə qədər hissəsində neft-qaz ehtiyatları mövcuddur?

- $\frac{3}{4}$ hissəsində
- $\frac{4}{5}$ hissəsində
- ✓ $\frac{2}{3}$ hissəsində
- yarısında ($\frac{1}{2}$ hissəsində)
- hamısında

110. Aşağıdakılardan hansıları neftli-qazlı rayonlar hesab olunur?
- Bakı arxipelaqı və Quba-Xəzəryanı
 - Aşağı Kür və Kür-Qabırçı çayları
 - √ bunların hamısı
 - Gəncə və Yevlax-Ağcabədi
 - Abşeron və Şamaxı-Qobustan
111. Ölkəmizdə daha böyük neft-qaz-kondensant yataqları hansı rayonlarda yerləşir?
- √ Bakı arxipelaqları
 - Aran Qarabağ
 - Dağlıq Şirvan
 - Aşağı Qarabağ
 - Naxçıvan
112. Azərbaycanda ən böyük daşduz yataqları harada yerləşir?
- √ Naxçıvan MR-da
 - Abşeronda
 - Qafqaz sıra dağlarında
 - Qaradağda
 - Siyəzəndə
113. Aşağıdakı qeyri-filiz faydalı qazıntı ehtiyatlarının hansından Azərbaycanda var?
- √ bunların hamısı
 - tikinti materialları
 - bentonit gilləri
 - gips və anhidrid yataqları
 - daşduz ehtiyatları
114. Hazırda ixracından Azərbaycana ən çox valyuta qazandıran hansı hasilat məhsulludur?
- √ xam neft
 - aluminium
 - dəmir filizi
 - qızıl
 - təbii qaz
115. Daşkəsən Zəylik yatağının əsas filiz ehtiyatı nədir?
- qızıl
 - molibden
 - √ alüminium
 - dəmir filizi
 - xromit filizi
116. Qızılbulaq, Vejnəli və Zod (Söyüdlü) yataqlarının əsas filiz ehtiyatı hansıdır?
- dəmir filizi
 - gümüş
 - √ qızıl
 - mis
 - alüminium
117. Azərbaycanda aşağıdakı nəcib metallardan hansının filiz ehtiyatları daha çoxdur?
- gümüş
 - √ qızıl

- bunlardan heç birinin
- bürünc
- platin

118. Azərbaycanın ən böyük alüminium filizi yatağı hansıdır?

- Sədərək-Şərur yatağı
- √ Daşkəsən Zəylik alünit yatağı
- Qaradağ və Xarxar yataqları
- Dəmirli və Xançınçay yataqları
- Filizçay yatağı

119. Aşağıdakı əlva metal filizlərindən hansının ehtiyatları Azərbaycanda var?

- √ bunların hamısı
- molibden filizi
- alüminium filizi (alunit)
- qurğuşun-sink ehtiyatları
- mis filizi

120. Azərbaycanın əlvan metal filizlərinin ehtiyatları əsasən hansı ərazilərdə yerləşir?

- √ Balakən-Zaqatala, Gədəbəy və Ordubad filiz rayonlarında
- Kəlbəcər-Laçın filiz rayonlarında
- Abşeron ərazisində
- Naxçıvan MR-da
- Daşkəsən qrupu yataqlarında

121. Azərbaycanda sənaye əhəmiyyətli ehtiyatlara malik dəmir filizi yataqları harada yerləşir?

- √ Daşkəsəndə
- Böyük Qafqazda
- Abşeronda
- Gədəbəy rayonunda
- Ordubadda

122. Azərbaycan dünyada hansı mineral resurs ehtiyatlarının böyük potensialı ilə tanınır?

- əlvan metal filizləri
- qızıl, mis və alüminium ehtiyatları
- √ neft və qaz
- neft, qaz, dəmir filizi və qızıl ehtiyatları
- tikinti materialları

123. Dünyada əlvan və qiymətli metallar hasilatında lider ölkə hansıdır?

- Çin
- Braziliya
- √ Avstraliya
- ABŞ
- Rusiya

124. Dünyada qara metal filizinin hasilatında lider ölkə hansı hesab olunur?

- Yaponiya
- Rusiya
- √ Braziliya
- ABŞ
- Çin

125. Türkiyə mineral resurs potensialı baxımından hansı ölkələr qrupuna aid edilir?
- ✓ mineral resurs potensialı çox zəif olan ölkələr qrupuna
 - çox geniş spektrdə mineral resurslara malik ölkələr qrupuna
 - inkişaf etmiş dağ-mədən sənayesinə malik və aşkar edilmiş mineral resursların əksər hissəsi artıq istifadə edilmiş ölkələr qrupuna
 - mineral resurs potensialı əsasən bir neçə növ mineral xammala əsaslanan ölkələr qrupuna
 - müxtəlif növ faydalı qazıntı növlərinin böyük potensial ehtiyatlarına malik, lakin resursları dünya təsərrüfat dövriyyəsinə daha az intensivliklə daxil edilmiş ölkələr qrupuna
126. Azərbaycan mineral resurs potensialı baxımından hansı ölkələr qrupuna aid edilir?
- ✓ mineral resurs potensialı əsasən bir neçə növ mineral xammala əsaslanan ölkələr qrupuna
 - mineral resurs potensialı çox zəif olan ölkələr qrupuna
 - inkişaf etmiş dağ-mədən sənayesinə malik və aşkar edilmiş mineral resursların əksər hissəsi artıq istifadə edilmiş ölkələr qrupuna
 - müxtəlif növ faydalı qazıntı növlərinin böyük potensial ehtiyatlarına malik, lakin resursları dünya təsərrüfat dövriyyəsinə daha az intensivliklə daxil edilmiş ölkələr qrupuna
 - çox geniş spektrdə mineral resurslara malik ölkələr qrupuna
127. Hasil edilən mineralların sayına görə dünyanın lider ölkələri hansılardır?
- Avropa, ABŞ və Avstraliya
 - Rusiya, Qazaxstan və Cənubi Afrika Respublikası
 - ✓ ABŞ, Çin və Rusiya
 - ABŞ, Kanada və Avstraliya
 - Səudiyyə Ərəbistanı, Çin və Avstraliya
128. Aşağıdakılardan hansı heyvan mənşəli xammal deyil?
- gön-dəri
 - süd
 - ✓ dəri əvəzləyicisi
 - yun
 - xəz
129. Aşağıdakılardan hansı bitki mənşəli xammaldır?
- pambıq parça
 - meyvə şirəsi
 - ✓ təbii kauçuk
 - süni kauçuk
 - süni liflər
130. Kənd təsərrüfatı xammalı hansı qruplara bölünür?
- su mənşəli xammal, birki mənşəli xammal və heyvan mənşəli xammal
 - yetişdirilən xammal, bəslənən xammal, dənizdən çıxarılan xammal
 - bitki mənşəli xammal, heyvan mənşəli xammal və üzvi mənşəli xammal
 - ✓ bitki mənşəli xammal və heyvan mənşəli xammal
 - cavabların hamısı doğrudur
131. Təkrar xammal nədir?
- ✓ mineral xammalın tərkibində olan və onun emalı zamanı əsas məhsulla yanaşı alınan ikinci dərəcəli məhsullar
 - mineral xammalın təkrar emalından alınan məhsullar
 - mineral xammalın emal məhsullarının təkrar emalından alınan materiallar
 - istifadə olunmuş sənaye məhsullarının tullantılarının təkrar emal olunmasından alınan məhsullar
 - mineral xammalın tərkibində olmayan, lakin onun emalı zamanı əsas məhsulla yanaşı alınan ikinci dərəcəli məhsullar
132. Aşağıdakılardan hansı süni yolla alınan xammal və materiallara aid deyil?

- ✓ üzvi liflər
- sintetik liflər
- sintetik kauçuk
- dəri əvəzləyicisi
- süni liflər

133. Aşağıdakılardan hansı süni yolla alınan xammal və materiallara aiddir?

- ✓ dəri əvəzləyiciləri
- plastik qablar
- rezin
- üzvi liflər
- xam dəri

134. Aşağıdakılardan hansı süni yolla alınan xammal və materiallara aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- sintetik kauçuk
- süni qətran
- plastik kütlə
- süni və sintetik liflər

135. Aşağıdakılardan hansı qeyri-filiz xammalıdır?

- ✓ tikinti daşı
- xam neft
- alunit
- torf
- mis filizi

136. Aşağıdakılardan hansı filiz xammalıdır?

- ✓ dəmirfilizi
- kükürd
- kömür
- təbii qaz
- duz

137. Aşağıdakılardan hansı mineral xammalın səciyyəvi xüsusiyyəti deyil?

- ✓ onların hasil olunma rəqəmləri nisbətən qeyri-məhdudur
- onların hasil olunma rəqəmləri nisbətən məhdudur
- eyni birləşmə tərkibində tərsinə tərkibə bərabərdir
- bunlar təbii resurslardır
- onlar yerində qaynaqlanırlar

138. Bunlardan hansı mineral xammala aid deyil?

- ✓ plastik kütlə xammalı
- qeyri-filiz xammalı
- yanacaq xammalı
- bunların hamısı mineral xammaldır
- filiz xammalı

139. Sənayedə istehlak olunan bütün xammal hansı qruplara bölünür?

- ✓ sənaye xammalı və kənd təsərrüfatı xammalı
- sənaye xammalı, kənd təsərrüfatı xammalı və süni materiallar
- mineral mənşəli xammal və süni yolla alınan xammal
- faydalı qazıntı ehtiyatları və insan əməyi ilə yaradılan xammal

- sənaye xammalı, kənd təsərrüfatı xammalı, tikinti xammalı, süni materiallar

140. Aşağıdakılardan hansı xam material hesab olunur?

- ✓ toplanmış pambıq
- polad
- meyvə konservi
- süfrə üzümü
- benzin

141. Aşağıdakılardan hansı xam materiala aid deyil

- ✓ neft məhsulları
- ilkin emaldan keçmiş (qatışıqlardan təmizlənmiş) neft
- kəsilmiş ağac
- hasil edilmiş filiz
- saflaşdırılmış filiz

142. Aşağıdakılardan hansı xam materiala aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- ilkin emaldan keçmiş (qatışıqlardan təmizlənmiş) neft
- kəsilmiş ağac
- saflaşdırılmış filiz
- hasil edilmiş filiz

143. Cümləni aşağıdakı fikirlərdən doğru olanı ilə tamamlayın: Mineral resurslar

- cavabların heç biri doğru deyil
- təbii ehtiyatların bərpa edilən növləri sırasındadır
- alternativ ehtiyat mənbələrinə aiddir
- insan əməyi ilə yaradılan predmetlərə aiddir
- ✓ təbii ehtiyatların bərpa edilməyən növləri sırasındadır

144. Mineral-xammal resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş və sənayedə istifadəsi üçün əlçatan olan faydalı qazıntı ehtiyatları
- geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş və hazırda istismar olunan bütün növ faydalı qazıntılar
- geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş potensial mineral və filiz ehtiyatları
- ölkə ərazisində yerin təkində olan bütün növ faydalı qazıntı ehtiyatları
- geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş bütün mineral ehtiyatlar

145. Aşağıdakılardan hansını Azərbaycan sənayesinin struktur problemləri sırasına aid etmək olmaz?

- ✓ islahatların ləngidilməsi, xüsusilə dövlət mülkiyyəti obyektlərinin özəlləşdirilməsinin başa çatmaması
- regional disproporsiyalar və sənaye istehsalının əsasən Abşeron yarımadasında cəmləşməsi
- istehsal infrastrukturunu (xüsusilə enerji təminatı, nəqliyyat və s.) sahəsində çatışmazlıqlar
- sənayenin xammal (xüsusilə neft-qaz hasilatı) yönümlü inkişafı
- sənayenin əvvəllər formalaşmış sahə strukturunun müstəqillik şəraitində ölkənin milli iqtisadi inkişaf tələblərinə uyğun gəlməməsi

146. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan sənayesinin struktur problemləri sırasına aiddir?

- ✓ sənayenin əvvəllər formalaşmış sahə strukturunun müstəqillik şəraitində ölkənin milli iqtisadi inkişaf tələblərinə uyğun gəlməməsi
- peşəkar mütəxəssislərin qıtlığı
- Sənaye müəssisələrinin investisiya imkanlarının məhdudluğu
- yerli istehsalın dövlət tərəfindən dəstəklənməsi sisteminin düzgün qurulmaması
- investorların, o cümlədən xarici investorların hüquqlarının qorunması sisteminin tam formalaşmaması

147. Aşağıdakılardan hansı sənayenin sahə quruluşuna birbaşa təsir etmir?

- ölkədə, habelə regionlarda biznes üçün zəruri işgüzar xidmətlərin təşkili səviyyəsi
- dövlətin biznesə bu və ya başqa istiqamətdə yönəldici stimulları
- √ firmaların zəruri hesabatları vaxtlı-vaxtında müvafiq qurumlara təqdim etmə səviyyəsi
- istehsal amilləri bazarlarının ölkədə inkişaf səviyyəsi
- ölkədə, xüsusilə regionlarda istehsal infrastrukturunun qurulması səviyyəsi

148. Dövlətin iqtisadi siyasətinin hansı istiqaməti sənayenin sahə quruluşunun dəyişilməsinə təsir etmir?

- xüsusi stimullar sistemi yaratmaqla kapitalın sahələrarası axınlarında dəyişikliklərə nail olması
- regional inkişafı təmin etmək üçün bölgələrdə sənaye müəssisələri və sənaye sahələrinin yaranmasında iştirak
- √ minimal sosial standartların təyin edilməsi
- inhisar fəaliyyətinin qarşısının alınması
- yerli istehsalçılara münasibətdə himayədarlıq siyasətinin qurulması

149. Ölkədə mövcud təbii ehtiyatlarının istifadə (istismar) səviyyəsi bundan asılı deyil

- təbii ehtiyatların təsdiq edilmiş həcmi
- təbii resursların dünya bazar qiymətləri
- √ təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi üsulları
- təbii ehtiyatların istismarının kommersiya cəlbəediciliyi
- ölkənin və firmaların maliyyə və texnoloji imkanları

150. Aşağıdakı amillərdən hansı sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərmir?

- Elmi-texniki amillər
- İnfrastruktur (istehsal və bazar) amilləri
- Qeyd edilən amillərin heç biri sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərmir
- Ticarət qaydaları və xarici ticarət əlaqələri
- √ Sənaye müəssisələrində korporativ idarəetmənin tətbiqi səviyyəsi

151. Aşağıdakı amillərdən hansı sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərir?

- Cəmiyyətin inkişaf səviyyəsi (sosial-iqtisadi, mədəni və demoqrafik amillər)
- Dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi səviyyəsi və dövlət tənzimlənməsi
- Təbii sərvətlərin mövcudluğu, ehtiyatları (potensial) və coğrafi yerləşməsi
- √ Qeyd edilən amillərin hamısı
- “Keçilmiş yoldan asılılıq” (yaxud “tarixin mirası”)

152. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi (SQİ) nə üçün istifadə olunur?

- sənaye istehsalının dəyər ifadəsində olan həcmə sənaye məhsullarının qiymət dəyişikliklərinin təsirini əlavə etməklə nominal dəyişiklikləri izləmək üçün
- cari qiymətlərdə sənaye istehsalının illər üzrə həcmi müqayisə etmək üçün
- cari qiymətlərdə sənaye istehsalının nominal artım templərini qiymətləndirmək üçün
- sənaye istehsalının fiizki həcmələrinin dəyişilməsini izləmək üçün
- √ sənaye istehsalının dəyər ifadəsində olan həcmə sənaye məhsullarının qiymət dəyişikliklərinin təsirini aradan qaldırmaqla real dəyişiklikləri izləmək üçün

153. Sənaye istehsalı indeksi (Sİİ) nədir?

- √ Müəyyən bir dövr ərzində istehsal olunmuş mal və xidmətlərin həcminin (dəyər ifadəsində) başqa bir dövrə müqayisəsi olmaqla real dəyişikliyi əks etdirir
- sənayeyə daxil olan iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkib siyahısıdır
- eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur
- Sənayenin tərkibinə daxil olan sahələrin kəmiyyət nisbəti və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələndir
- verilmiş cavab variantlarının heç biri doğru deyil

154. Sənaye istehsalının artım səviyyəsi hansı düsturla hesablanır?

- √ $As = At - 100$

- $A_t = H_2 / H_1 \times 100$
- Verilmiş düsturların heç biri doğru cavab deyil
- Verilmiş düsturların hər üçü doğru cavabdır
- $Q_{sah} = A_t \cdot sah / A_t \cdot sn$

155. Sənaye istehsalının artım səviyyəsi hansı düsturla hesablanır?

- $A_s = A_t - 100$
- Verilmiş düsturların heç biri doğru cavab deyil
- ✓ Verilmiş düsturların hər üçü doğru cavabdır
- $A_s = H_2 / H_1 \times 100 - 100$
- $A_s = (H_2 - H_1) / H_1 \times 100$

156. Sənaye istehsalının dəyər ifadəsində həcm göstəricisinin səviyyəsi hansı amillərdən asılıdır?

- ✓ istehsal olunan sənaye məhsulunun fiziki həcmi (miqdarı) və sənaye məhsulunun qiyməti
- sənaye istehsalının ümumi həcmi və ayrıca sahənin istehsal həcmi
- sənaye məhsulunun qiyməti və ölkədə inflyasiya səviyyəsi
- sənaye istehsalının fiziki həcmi və artım tempi
- sənayenin sahə quruluşu və istehsalın fiziki həcmi

157. Sənaye istehsalının artım tempi (sürəti) nə cür göstəricidir?

- ✓ nisbi (müqayisə)
- törəmə
- natural
- integral
- mütləq

158. Sənaye istehsalının artım tempi (sürəti) hansı düsturla hesablanır?

- $A_s = (H_2 - H_1) / H_1 \times 100$
- $A_s = A_t - 100$
- ✓ $A_t = H_2 / H_1 \times 100$
- $Q_{sah} = A_t \cdot sah / A_t \cdot sn$
- $A_s = H_2 / H_1 \times 100 - 100$

159. Qabaqlama əmsalını aşağıdakı düsturla hesablanır:

- $A_s = (H_2 - H_1) / H_1 \times 100$
- $A_s = A_t - 100$
- ✓ $Q_{sah} = A_t \cdot sah / A_t \cdot sn$
- $A_t = H_2 / H_1 \times 100$
- $A_s = H_2 / H_1 \times 100 - 100$

160. Hazırda Azərbaycanda sənaye istehsalının sahə strukturunda ən yüksək paya malik emal sənayesi sahəsi hansıdır?

- Qida məhsullarının istehsalı
- Maşın və avadanlıqların istehsalı
- ✓ Neft məhsullarının istehsalı
- Xam neft və təbii qaz hasilatı
- Tikinti materiallarının istehsalı

161. Hazırda Azərbaycanda sənaye istehsalının sahə strukturunda ən yüksək paya malik sənaye sahəsi hansıdır?

- ✓ Xam neft və təbii qaz hasilatı
- Maşın və avadanlıqların istehsalı
- Qida məhsullarının istehsalı
- Tikinti materiallarının istehsalı
- Neft məhsullarının istehsalı

162. Sənayenin sahə quruluşunu xarakterizə edən pay (xüsusi çəki) nə cür göstəricidir?

- √ nisbi (müqayisə)
- mütləq
- törəmə
- inteqral
- natural

163. Sənayenin sahə quruluşu tədqiq olunarkən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- √ sənaye istehsalının natural ifadədə həcmi
- sənayenin əsas fondlarının ümumi dəyəri
- sənayenin ümumi mənfəəti
- sənayedə çalışanların (yaxud muzzdlu işçilərin) sayı
- sənaye istehsalının dəyər ifadəsində həcmi

164. Aşağıdakılardan hansı sənayenin sahə quruluşuna qarşı qoyulan tələblər sırasında ola bilməz?

- √ sənayenin sahə quruluşu ölkənin daxili bazarına hesablanmalı və yalnız ənənəvi istehsal sahələrindən ibarət olmalıdır ki, optimal məşğulluğu təmin edə bilsin
- sənayenin sahə quruluşu müasir dünyanın inkişaf meyillərinə uyğun olmalı və qlobal çağırışlara cavab vərə bilməlidir
- sənayenin sahə quruluşu elə olmalıdır ki, mövcud resurs imkanları çərçivəsində özünün və ölkənin ehtiyaclarını öz məhsulları ilə mümkün qədər təmin edə bilsin, daha çox məhsulların ixracını təmin etsin
- Ölkə sənayesi bir-iki sahədən asılı olmamalı, mümkün qədər geniş şaxələnməmiş olmalıdır
- Müasir qlobal rəqabət şəraitində ölkə sənayesinin sahə quruluşu beynəlxalq rəqabətə dözümlü sahələrdən ibarət olmaqla ölkə iqtisadiyyatının inkişafını təmin edə bilən səviyyədə olmalıdır

165. Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- cavab variantlarının heç biri doğru deyil
- sənayeni müəyyən əlamətlərə görə əhsahələrə bölünməsidir
- sənayeyə daxil olan iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkib siyahısıdır
- eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur
- √ Sənayenin tərkibinə daxil olan sahələrin kəmiyyət nisbəti və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələrdir

166. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- √ qyd edilənlərin hər üçü
- müxtəlif iştirakçılar arasında əlaqə və qarşılıqlı təsirin mövcudluğu
- coğrafi tərəküzləşmə
- rəqabət və kooperasiyanın mövcudluğu
- bunların heç biri

167. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunmur?

- √ yalnız xarici investisiyalı müəssisələrdən təşkil olunması
- rəqabət və kooperasiyanın mövcudluğu
- prosesdə geniş iştirakçılıq
- coğrafi tərəküzləşmə
- müxtəlif iştirakçılar arasında əlaqə və qarşılıqlı təsirin mövcudluğu

168. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- yalnız xarici investisiyalı müəssisələrdən təşkil olunması
- yalnız ixracyönümlü məhsulların istehsalı
- √ rəqabət və kooperasiyanın mövcudluğu
- müəssisənin istehsal miqyaslarının böyük olması
- yalnız yerli investisiyalı müəssisələrin yaradılması

169. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- müəssisənin istehsal miqyaslarının böyük olması
- yalnız yerli tələblərə uyğun məhsul istehsalı
- qeyd edilənlərin hər üçü
- məhsulun mütləq ixrac edilməsi
- ✓ bunların heç biri

170. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- ✓ müxtəlif iştirakçılar arasında əlaqə və qarışılıqlı təsirin mövcudluğu
- yalnız innovasiya məhsulu buraxması
- məhsulun mütləq ixrac edilməsi
- müəssisənin istehsal miqyaslarının böyük olması
- yalnız yerli tələblərə uyğun məhsul istehsalı

171. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- ✓ bunların hamısı
- coğrafi təmərküzləşmə
- innovativlik
- ixtisaslaşma
- prosesdə geniş iştirakçılıq

172. Klasterin əsas (müəyyənədicisi) iştirakçıları hansı qurumlar olmalıdır?

- dövlət qurumları
- peşə məktəbləri
- dəstəkləyici qurumlar (palatalar, media, VC, assosiyalar və s.)
- ✓ özəl sektor (firmalar)
- təhsil və araşdırma təsisatları

173. Klasterlər aşağıdakı modellərdən hansı üzrə yaradıla bilər?

- sektor (sahə) üzrə
- ✓ bunların üçü də
- bunlardan heç biri
- qarışıq (müəyyən coğrafi ərazidə konkret sektor üzrə)
- coğrafi ərazi üzrə

174. Aşağıdakılardan hansı klaster yavaşmasının əsas əlamətkəri sırasına daxildir?

- son məhsulun əldə oldunması üçün tələb edilən bütün mərhələlər bir məkanda reallaşır
- xidmət və istehsal sektoru eyni çətir altında fəaliyyət göstərir
- həmin firmaların biri digərinə dəyər yaratma zənciri ilə bağlı olur
- müəyyən coğrafi sərhədlər daxilində bir-birini təkrarlayan deyil, biri-birini tamamlayan və dəstəkləyən firmalar çalışır
- ✓ bunların hamısı

175. klasterləşmə ideyası kimə məxsusdur?

- ✓ M. Porter
- C. Keyns
- A. Marşall
- A. Smit
- M. Fridman

176. Klasterə aşağıdakı müəssisə və təşkilatlardan hansı daxil olmur?

- ✓ orta təhsil müəssisələri
- baza məhsul istehsalçıları

- eimi-tədqiqat institutları, ali və peşə-ixtisas təhsili müəssisələri
- infrastruktur
- məhsulların, komplektləşdirici hissələrin və ixtisaslaşdırılmış xidmətlərin tədarükçüləri

177. Klasterə aşağıdakı müəssisə və təşkilatlardan hansı daxil olur?

- infrastruktur
- eimi-tədqiqat institutları, ali və peşə-ixtisas təhsili müəssisələri
- ✓ bunların hamısı
- baza məhsul istehsalçıları
- məhsulların, komplektləşdirici hissələrin və ixtisaslaşdırılmış xidmətlərin tədarükçüləri

178. Klasterə daxil olan müəssisə və təşkilatları əsas xüsusiyyəti nədir?

- ✓ bir-biriləri ilə qarşılıqlı istehsal və təsərrüfat əlaqələrində olmaq və bir-birilərini tamamlamaqla coğrafi təmərküzləşmə
- komplektləşdirici hissəs və detalları eyni tədarükçülərdən almaq və istehsal etdikləri mal və xidmətləri eyni istehlakçılara satmaq
- birgə nəqliyyat xidmətlərindən və ərazi idarəetmə qurumlarının xidmətlərindən faydalanmaq
- birgə infrastrukturdan və eyni istehsal meydançalarından istifadə etmək
- eyni məhsul və xidmətləri ixrac edən müəssisələrin coğrafi təmərküzləşməsi

179. Klaster (iqtisadiyyatda) nədir?

- ✓ müəyyən ərazidə təmərküzləşmiş qarşılıqlı əlaqəli (bir-biriləri ilə qarşılıqlı istehsal və təsərrüfat əlaqələrində olan və bir-birilərini tamamlayan) təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
- ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən ən müxtəlif fəaliyyət sahələrinə məxsus şirkətlər qrupudur
- sərbəst mal dövriyyəsinə təmin edən və rüsumsuz ticarəti inkişaf etdirən müəssisələrin məcmusudur
- innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmaların toplusudur
- əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinin qrupudur

180. Azərbaycanda aşağıdakı qanunlardan hansı qəbul edilib?

- Texnoloji zonalar haqqında
- Servis (xidmət) zonaları haqqında
- ✓ Xüsusi iqtisadi zonalar haqqında
- Azad ticarət zonaları haqqında
- Sənaye-istehsal zonaları haqqında

181. Kompleks zonaları xüsusi iqtisadi zonaların digər qruplarından fərqləndirici xüsusiyyəti nədir?

- belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
- belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
- ✓ belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
- belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
- belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir

182. Servis (xidmət) zonalarının xarakterik xüsusiyyəti nədir?

- belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir
- belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
- ✓ belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
- belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
- belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır

183. Texnoloji zonaların xarakterik xüsusiyyəti nədir?

- ✓ belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir

- belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
- belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
- belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
- belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur

184. Azad ticarət zonalarının xarakterik xüsusiyyəti nədir?

- ✓ belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
- belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
- belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
- belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
- belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir

185. Sənaye-istehsal zonalarının xarakterik xüsusiyyəti nədir?

- ✓ belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
- belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
- belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
- belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir
- belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır

186. Aşağıdakılardan hansı servis (xidmət) zonalarına aiddir?

- ✓ bank və sığorta xidmətləri zonaları
- sərbəst gömrük zonaları
- “dyuti-fri” mağazaları
- sərbəst limanlar
- müştərək cahibkarlıq zonaları

187. Aşağıdakılardan hansı servis (xidmət) zonalarına aid deyil?

- turist zonaları
- “vergi limanları”
- ✓ porto-franko
- offşor mərkəzləri
- istirahət zonaları

188. Aşağıdakılardan hansı kompleks zonalara aid deyil?

- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq zonaları
- investisiya zonaları
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar
- ✓ offşor mərkəzləri

189. Aşağıdakılardan hansı kompleks zonalara aiddir?

- investisiya zonaları
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq zonaları
- ✓ bunların hamısı
- ekoloji-iqtisadi regionlar

190. Aşağıdakılardan hansı texnoloji zonaların növüdür?

- ✓ aqrar-sənaye parkları

- bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hamısı
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq zonaları

191. Aşağıdakılardan hansı texnoloji zonaların növüdür?

- √ innovasiya zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar
- sənaye-sahibkarlıq zonaları
- sərbəst gömrük zonaları
- porto-franko

192. Aşağıdakılardan hansı texnoloji zonaların növü deyil?

- √ ixrac-istehsal zonaları
- texnoparklar
- texniki-iqtisadi inkişaf zonaları
- yeni və yüksək texnologiyaların inkişafı zonaları
- texnopolislər

193. Aşağıdakılardan hansı sənaye-istehsal zonalarının növüdür?

- cərbəst anbarlar
- qeyd edilənlərin hamısı
- √ bunların heç biri
- porto-franko
- gömrük anbarları

194. Aşağıdakılardan hansı azad ticarət zonasının növüdür?

- √ bunların hamısı
- bunların heç biri
- “dyuti-fri” mağazaları
- rüsumsuz sonalar
- sərbəst limanlar

195. Aşağıdakılardan hansı azad ticarət zonalarının növüdür?

- √ sərbəst gömrük zonaları
- aqrar-sənaye parkları
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar
- ixrac-istehsal zonaları

196. Aşağıdakılardan hansı azad ticarət zonalarının növü deyil?

- cərbəst anbarlar
- rüsumsuz sonalar
- √ ixrac-istehsal zonaları
- porto-franko
- gömrük anbarları

197. Aşağıdakılardan hansı sənaye-istehsal zonalarına aiddir?

- “dyuti-fri” mağazaları
- sərbəst gömrük zonaları
- √ ixrac-istehsal zonaları
- sərbəst limanlar
- rüsumsuz sonalar

198. Aşağıdakılardan hansı sənaye-istehsal zonalarına aid deyil?

- ixrac-idxalıövəzləmə zonaları
- ixrac-istehsal zonaları
- sənaye-sahibkarlıq zonaları
- azad istehsal zonaları
- ✓ sərbəst limanlar

199. Xüsusi iqtisadi zonanın daha geniş yayılmış izahı belədir:

- ✓ belə ərazilərdə iqtisadi və təşkilati tənzimləyicilərin köməyi və rüsumsuz rejimin tətbiqi sayəsində xarici investisiyaların cəlb edilməsi yolu ilə xarici iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır
- belə ərazilərdə iqtisadi və təşkilati tənzimləyicilərin köməyi və rüsumsuz rejimin tətbiqi sayəsində dövlət investisiyalarının cəlb edilməsi yolu ilə dövlətin sahibkarlığı genişləndirilir
- belə ərazilərdə iqtisadi və təşkilati tənzimləyicilərin köməyi və artırılmış rüsumların tətbiqi sayəsində xarici və yerli investisiyaların cəlb edilməsi yolu ilə hər cür iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır
- belə ərazilərdə siyasi və inzibari tənzimləyicilərin köməyi və xüsusi inzibati rejimin tətbiqi sayəsində yerli investisiyalarının cəlb edilməsi yolu ilə xarici iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır
- belə ərazilərdə siyasi proseslərin köməyi və xüsusi inzibati rejimin tətbiqi sayəsində dövlət investisiyalarının cəlb edilməsi yolu ilə xarici iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır

200. Naxçıvan iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı faydalı qazıntılardan hansı mövcuddur?

- qızıl, sürmə, civə, kobalt
- bunların heç biri
- molibden, mis, polimetal
- ✓ bunların hamısı
- daş duz, dolomit, tikinti materialları

201. Lənkəran-Astara iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı faydalı qazıntılardan hansı mövcuddur?

- nəcib metal filizləri
- polimetal filizləri
- dəmir filizi
- ✓ heç biri
- əlvan metal filizləri

202. Azərbaycanda ən çox elektrik enerjisinin istehsal olunduğu iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- ✓ Aran
- Gəncə-Qazax
- Quba-Xaçmaz
- Naxçıvan
- Abşeron (Bakı daxil olmaqla)

203. Şəki-Zaqatala iqtisadi-coğrafi rayonunun əsas faydalı qazıntıları hansıdır?

- ✓ polimetal filiz yatağı
- alunit yatağı
- neftqaz yataqları
- molibden yatağı
- dəmir filizi yatağı

204. Quba-Xaçmaz iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı yoxdur?

- ✓ maşınqayırma
- bunların hamısı var
- neft və qaz hasilatı
- tikinti materialları hasilatı
- qida sənayesi

205. Azərbaycanda neft-qaz ehtiyatlarının daha çox yerləşdiyi iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- √ Abşeron
- Aran
- Quba-Xaçmaz
- Xəzər dənizinin akvatoriyası
- Lənkəran-Astara

206. Bakı şəhəri nəzərə alınmazsa, sənayedə çalışanların sayının daha çox olduğu iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- √ Abşeron
- Aran
- Lənkəran-Astara
- Gəncə-Qazax
- Naxçıvan

207. Ölkəmizdə sənayenin daha çox təmərküzləşdiyi iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- Şəki-Zaqatala
- Dağlıq Şirvan
- √ Abşeron
- Gəncə-Qazax
- Aran

208. Bakı şəhəri nəzərə alınmazsa, Azərbaycanda əhalinin daha çox məskunlaşdığı iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- Gəncə-Qazax
- Lənkəran-Astara
- Abşeron
- Şəki-Zaqatala
- √ Aran

209. Ərazisinə görə ölkəmizdə ən böyük iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- √ Aran
- Lənkəran-Astara
- Şəki-Zaqatala
- Gəncə-Qazax
- Naxçıvan

210. Aşağıdakı iqtisadi-coğrafi rayonlardan hansının iqtisadi potensialından hazırda faydalana bilmirik?

- √ Kəlbəcər-Laçın
- Gəncə-Qazax
- Abşeron
- Şəki-Zaqatala
- Aran

211. Aşağıdakı iqtisadi-coğrafi rayonlardan hansı həm də inzibati-ərazi vahididir?

- Şəki-Zaqatala
- Lənkəran-Astara
- Gəncə-Qazax
- √ Naxçıvan
- Aran

212. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi-coğrafi rayon deyil?

- Abşeron

- ✓ Bakı
- Naxçıvan
- Dağlıq Şirvan
- Quba-Xaçmaz

213. Qara metallurgiya müəssisələrin yerləşmə yeri müəyyən edilərkən aşağıdakılardan hansı nəzərə alınır?

- ✓ bunların hamısı
- istehsal edilən məhsulun nomenklaturası
- istehsal prosesində çoxlu miqdar daşınma tələb olunması
- sənayenin digər sahələrinin vəziyyətlərini yaranması təsiri
- ilkin xammalın və hazırlanan məhsulun daşınma mürəkkəbliyi və imkanları

214. Aşağıdakılardan hansı istilik elektrik stansiyalarının yerləşdirilməsi zamanı nəzərə alınmır?

- yük-səkvoltluverli xətlərin inşasında yəri və istismar xərcləri
- elektrik enerjisinin və istiliyin kombinə edilmiş istehsalının mümkün olması
- ✓ yaradılacaq su hövzəsinin (süni gölün) ətraf mühitə təsiri və suvarma məqsədləri üçün istifadə olunma imkanları
- enerji istehlakçılarının yerləşməsi və xarakteri
- elektrik enerjisinin uzaq məsafələrə verərkən itkilərin kəmiyyəti

215. Aşağıdakılardan hansı istilik elektrik stansiyalarının yerləşdirilməsi zamanı nəzərə alınmır?

- ✓ yaradılacaq su hövzəsinin (süni gölün) ətraf mühitə təsiri və suvarma məqsədləri üçün istifadə olunma imkanları
- əsas hava axınlarının hərəkət istiqaməti
- elektrik enerjisinin uzaq məsafələrə verərkən itkilərin kəmiyyəti
- yük-səkvoltluverli xətlərin inşasında yəri və istismar xərcləri
- enerji istehlakçılarının yerləşməsi və xarakteri

216. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən sosial qəbildən olan amillər sırasına aiddir?

- ✓ milli adət və ənənələr
- bunların hamısı
- əməkqabiliyyətli əhəlinin sənaye istehsalına cəlb olunma imkanları
- istehsalın ictimai təşkili formalarına olan münasibət
- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət

217. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən demoqrafik amillər sırasına aiddir?

- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət
- istehsalın ictimai təşkili formaları
- ✓ əməkqabiliyyətli əhəlinin sənaye istehsalına cəlb olunma imkanları
- ərazidə ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin sayı
- regionda mövcud olan faydalı qazıntıların xarakteri

218. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən demoqrafik amillər sırasına aid deyil?

- ölkənin ayrı-ayrı rayonlarında əməkəhtiyatlarının kəmiyyəti və keyfiyyət xarakterikası
- əməkqabiliyyətli əhəlinin sənaye istehsalına cəlb olunma imkanları
- əməkəhtiyatlarının sosial və mədəni xarakterikası
- kadrların ixtisas səviyyəsi
- ✓ ərazidə ali təhsil müəssisələrinin sayı

219. Aşağıdakılardan hansı hasiləddici sənaye müəssisələrinin iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə təsir göstərir?

- çıxarılan maddələrin xassələri
- hasil edilən məhsulun (xammalın) nəql edilməsi üsulları
- ✓ ölkədən ixracın strukturu
- müəssisələrinin ölçüsü
- hasilatda istifadə olunan texnika və texnologiyalar

220. Aşağıdakılardan hansı hasiledici sənaye müəssisələrinin ölçüsünü müəyyən edən amildir?

- √ bunların hər üçü
- bunların heç biri
- qazıntıların fiziki-kimyəvi xassələri
- ehtiyatların kəmiyyət xarakteristikası
- regionda mövcud olan faydalı qazıntıların xarakteri

221. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən təbii amillər sırasına aiddir?

- √ regionlarda əhalinin məskunlaşma coğrafiyası
- investisiya mühiti
- əhalinin sosial-təhsil strukturu
- nəqliyyat yollarının mövcudluğu
- bunların hamısı

222. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən texniki-texnoloji amillər sırasına aiddir?

- informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi səviyyəsi
- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət
- texnoloji proseslərin xarakteri və təkmilləşdirilməsi imkanları
- √ bunların hamısı
- texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları

223. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən təbii amillər sırasına aiddir?

- informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi səviyyəsi
- √ regionun iqlim şəraiti
- texnoloji proseslərin xarakteri və təkmilləşdirilməsi imkanları
- texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları
- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət

224. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən təbii amil deyildir?

- √ texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları
- ölkənin ayrı-ayrı regionlarının faydalı qazıntıları
- regionlarda əhalinin məskunlaşma coğrafiyası
- su enerjisindən istifadə olunması mümkünlüyü
- təbii su yolunun mövcudluğu

225. Sənayenin (sənaye istehsalının) ərazi üzrə yerləşdirilməsinə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərir?

- √ bunların hamısı
- istehsalın ictimai təşkili formaları
- texniki-texnoloji amillər
- əmək ehtiyatlarının durumu
- təbii amillər

226. Müəssisələrin (istehsalın) ərazi üzrə yerləşdirilməsinin obyektiv əsasını təşkil edən nədir?

- ərazilərin demoqrafik şərtlərinin differensiasiyası (fərqli olması)
- √ ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin differensiasiyası (fərqli olması)
- ərazilərin dövlət sərhədlərindən olan məsafəsi
- ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin oxşar olması
- ərazilərin təbii ehtiyatlarının fərqli olması

227. Ərazinin məhsul üzrə ixtisaslaşması aşağıdakı şərtlərdən hansına əsaslanır?

- √ Bunların hamısı

- Zəruri resurslarla kifayət qədər təmin edilməsi imkanlarının mövcudluğu
- Uzun müddət xammalla təmin olunsun
- Məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclər başqa yerlərə nisbətən az olsun, yəni maya dəyəri ucuz olsun
- İstehsal olunan məhsul yerli tələbatı ödəsin və artıq qalsın

228. Bunlardan hansı sahənin yerləşdirilməsi obyektiv səbəblər üzündən ciddi olaraq lokallaşdırılır?

- çörəkbişirmə sənayesi
- maşınqayırma
- ayaqqabı istehsalı
- ✓ dağ-mədən hasilatı
- toxuculuq istehsalı

229. Aşağıdakılardan hansı istehlak rayonlarına yaxın yerləşdirilən istehsal hesab olunur?

- dağ-mədən
- sintetik kauçuk sənayesi
- ✓ çörəkbişirmə
- şəkər çuğunduru istehsalı
- neft hasilatı

230. Aşağıdakılardan hansı xammal mənbələrinə yaxın istehsal hesab olunur?

- ayaqqabı istehsalı
- çörəkbişirmə
- ✓ dağ-mədən
- liker-araq istehsalı
- cihazqayırma

231. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməlidir?

- ✓ neft emalı müəssisələri
- qara və əlvan metallurjiya müəssisələri
- ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr
- pambıqtəmizləmə müəssisələri
- polad istehsalı müəssisələri

232. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- neft emalı müəssisələri
- qara və əlvan metallurjiya müəssisələri
- ✓ ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr
- pambıqtəmizləmə müəssisələri
- mebel istehsalı müəssisələri

233. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması
- ölkənin xarici təcvüzdən müdafiəsi və ətraf mühitin qorunması
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərfatlarının kompleks inkişafı
- ✓ xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi

234. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- ✓ istehsalın yaşayış məntəqələrindən uzaqlaşdırılması
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərfatlarının kompleks inkişafı
- sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə dirqərdə yerləşdirilməsi
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi

235. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə aiddir?
- ixtisasız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyletmə, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi
 - hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyl etmə, yalnız ixrac edilə bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi
 - istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, istehsalın ölkənin ərazisi üzrə bircərdə yerləşdirilməsi
 - iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləşmənin sürətləndirilməsi
 - ✓ istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə bircərdə yerləşdirilməsi
236. Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinləşdirməni xarakterizə edir?
- ✓ Kombinləşdirmə - istehsalın ictimai təşkil formalarından biridir
 - Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkil üsullarından biridir
 - Kombinləşdirmə - marketinqin təşkil üsuludur
 - Kombinləşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
 - Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkil tiplərindən biridir
237. Üfiqi kombinləşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?
- bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
 - bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
 - bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmələrinin böyüməsini nəzərdə tutur
 - bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
 - ✓ bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır
238. Yüngül sənaye üçün kombinləşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?
- ✓ xammalın ardıcıl emalına görə
 - xammalın kompleks emalına görə
 - üfiqi kombinləşmə
 - istehsal-texniki
 - tullantılardan istifadəyə görə
239. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinləşməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?
- müəssisələrin satış bazarlarının artması
 - müəssisələrin rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsi
 - ✓ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
 - müəssisələrin sayının artması
 - müəssisələrin mənfəətinin artması
240. İstehsalın təşkilinin hansı formasında müəssisə xammalın mənbəyinə yaxın olmalıdır?
- ərazi təmərküzləşməsində
 - əşya üzrə ixtisaslaşmada
 - kooperasiyalashmada
 - kombinatlar yaradıldıqda
 - ✓ texnoloji prosesin mərhələləri üzrə ixtisaslaşanda
241. Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?
- ✓ məhsulun rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsi
 - istehsal ehtiyatları həcmının ciddi surətdə azalması
 - xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət
 - kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitələrinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
 - istehsalın təşkil ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət

242. Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- √ xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- idarəetmənin çevikliyi artır
- avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- məhsulların satış sürəti artır
- məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir

243. Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinləşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü
- kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- √ kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı

244. Kombinləşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı
- əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərlərində xüsusi çəkisi
- sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi
- √ heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi

245. Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- ağır metallurgiya
- hasilat sənayesi
- √ neft-kimya sənayesi
- maşınqayırma sənayesi
- ağac emalı sənayesi

246. Toxuculuq kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- √ xammalın ardıcıl emalına görə
- üfqi kombinləşmə
- istehsal-texniki
- tullantılardan istifadəyə görə
- xammalın kompleks emalına görə

247. Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə mümkün deyildir?

- √ hasilat sənayesi
- emal sənayesi
- yeyinti sənayesi
- metallurgiya
- ağac emalı sənayesi

248. Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə imkanları daha məhduddur?

- yeyinti sənayesi
- neft-kimya sənayesi
- √ maşınqayırma
- metallurgiya
- neft emalı sənayesi

249. Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazanın bölüşdürülməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- ✓ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir

250. Kombinləşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır
- ✓ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür.

251. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinləşmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil?

- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- ✓ istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır
- istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolunda çıxış edir
- istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir

252. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinləşmə üçün səciyyəvi deyildir?

- vahid nəqliyyat bazası
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
- ✓ vahid satış şəbəkəsi
- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- vahid enerji sistemi

253. Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- xammal kompleks emal olunanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- xammal ardıcıl emal olunanda
- ✓ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda

254. Əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ✓ tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- şaquli kombinləşdirmə
- üfiqi kombinləşdirmə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- xammalın kompleks emalına görə

255. Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinləşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- ✓ üfiqi kombinləşdirmə
- qarışıq əlaqələr
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- xammalın kompleks emalı
- şaquli kombinləşdirmə

256. Şaquli kombinləşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
- ✓ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır

257. Neftayırma müəssisələri üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- şaquli kombinləşdirmə
- ✓ xammalın kompleks emalı
- xammalın ardıcıl emalı
- texnoloji mərhələ üzrə

258. Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ✓ xammalın ardıcıl emalı
- istehsal-texniki kombinləşdirmə
- üfiqi kombinləşdirmə
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın kompleks emalı

259. Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- ✓ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi

260. Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir
- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- ✓ texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsi-dir
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir

261. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləvililiyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
- ✓ bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşdirilməsinin iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalatda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal strukturu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır

262. Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- ✓ məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- məhsul vahidinin materialtutumu
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi

263. Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?
- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
 - bir iş yerinə düşən hissə-əmaliyyatların sayı, əməliyyatların təhkimolunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
 - aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
 - ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
 - ✓ bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti
264. Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
 - belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
 - belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
 - ✓ kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
 - belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır
265. Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
 - belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
 - ✓ belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
 - belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
 - belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
266. Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?
- ✓ bir müəssisə digərinə müəyyən yarımfabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
 - baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
 - baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir
 - baş müəssisə kooperasiya-ya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
 - son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
267. İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?
- aqreqat, əşya, hissə, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
 - istehsal və istehlak malları üzrə
 - iş yeri, istehsal sahəsi və sex
 - aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
 - ✓ aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
268. İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?
- ✓ müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
 - ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
 - bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
 - müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün qısamüddətli təsərrüfat əlaqələridir
 - bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
269. İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?
- ✓ sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
 - əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
 - ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
 - sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi

270. Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- əşya formasında
- avadanlıq formasında
- ✓ texnoloji mərhələ üzrə
- istehsal-texniki formada
- hissə formasında

271. Əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ✓ bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir

272. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- ✓ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, əşya, hissə, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- istehsal və istehlak malları üzrə
- iş yeri, istehsal sahəsi və sex
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki

273. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir
- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sığır funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir

274. Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ✓ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- özünün konstruktsiya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir

275. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- özünün konstruktsiya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır
- özünün konstruktsiya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir

276. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

- √ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanmayan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir

277. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- √ əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində

278. İxtisaslaşdırma nədir?

- √ konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir

279. Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir
- √ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

280. Texniki əmək bölgüsü nədir?

- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- √ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- bütün cavablar düzgündür
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır

281. Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- √ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- müəssisə miqyasında istifadə olunan inşan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sığra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

282. İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- √ ümumi, xüsusi, fərdi
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- fərdi, texniki, texnoloji
- ölkə, rayon və müəssisə səviyyəli
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış

283. Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- √ elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi
- istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi
- ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, kon-serv sənaye sahələri
- bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyun-caq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və bo-yama, dəftərxana ləvazimatları istehsalı
- yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaq-qa-tı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəlaşdırılmış yem istehsalı

284. “İstehsal miqyasının mənfi effekti” nədir?

- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- √ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

285. “İstehsal miqyasının müsbət effekti” nədir?

- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- √ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmlərinin artmasını əks etdirir
- bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmlərinin artırılmasını əks etdirir

286. Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi
- istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- √ müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmi
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi

287. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- √ az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olmaqdır
- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür

288. Müəssisənin ölçüsü nədir?

- √ istehsal prosesinin təşkili formalarının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış məhsul və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir
- Bu, istehsalın ölçüsüdür

289. Təmərküzləşməni səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü
- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- √ sahə müəssisələrin orta ölçüsü, ümumi məhsulun müxtəlif ölçülü müəssisə qrupları üzrə bölünmə payı, məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun ümumi məhsul istehsalındakı payı
- ən iri müəssisələrin sahənin əsas fondları və əmək resurslarının neçə faizində sahib olması

290. Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

- ✓ ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması
- avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə
- univərsal müəssisələrin ölçülərinin artırılması
- kombinəlanmış istehsalın təmərküzləşməsi

291. Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- ✓ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə

292. İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- ✓ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə

293. Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə
- köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- ✓ aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş aqreqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

294. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ✓ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- mütləq və nisbi
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- fərdi, seriyalı və kütləvi

295. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- ✓ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

296. Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- ✓ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır

297. Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- ✓ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır

298. İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- texnologiya cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- ✓ müəssisələrin iriləşməsi
- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- müəssisələrin sayının artması

299. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- ✓ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- istehsal həcmının kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi

300. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinləşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir

301. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- ✓ istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın universallaşması
- istehsalın kombinləşməsi
- istehsalın kooperativləşməsi
- istehsalın təmərküzləşməsi

302. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- ✓ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal

303. Dünya ölkələrində peşə və texniki hazırlığın formaları hansılardır?

- bunların heç biri
- əmək bazarında öyrətmə
- uzunmüddətli peşə təhsili
- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- işəgötürənlər tərəfindən öyrətmə (müəssisədə öyrətmə)

304. Təhsil və əmək bazarı arasında gözlənilərbaxımından uyğunsuzluqlar nədən yaranır?

- tələbələrin işəgötürənlərin iş sərəftələri və iş hazırlıq səviyyəsi ilə bağlı tələblərinə uyğun olmaması nəticəsində
- ✓ ixtisasın təmin etdiyi gələcək imkanlar və karyera uğurunu təmin edəcək vasitələrlə bağlı yanlış ilkin təsəvvürlər nəticəsində
- müxtəlif ixtisas dərəcələri və sahələr üzrə əmək bazarında bəzən tələb olunandan çox, bəzən isə tələb olunandan az sayda kadrların hazırlanması nəticəsində
- bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü

305. Təhsil və əmək bazarı arasında keyfiyyət baxımından uyğunsuzluqlar nədən yaranır?

- qeyd edilənlərin hər üçü
- ixtisasın təmin etdiyi gələcək imkanlar və karyera uğurunu təmin edəcək vasitələrlə bağlı yanlış ilkin təsəvvürlər nəticəsində
- müxtəlif ixtisas dərəcələri və sahələr üzrə əmək bazarında bəzən tələb olunandan çox, bəzən isə tələb olunandan az sayda kadrların hazırlanması nəticəsində
- ✓ tələbələrin işəgötürənlərin iş səriştələri və iş hazırlıq səviyyəsi ilə bağlı tələblərinə uyğun olmaması nəticəsində
- bunların heç biri

306. Təhsil və əmək bazarı arasında kəmiyyət baxımından uyğunsuzluqlar nədən yaranır?

- ✓ müxtəlif ixtisas dərəcələri və sahələr üzrə əmək bazarında bəzən tələb olunandan çox, bəzən isə tələb olunandan az sayda kadrların hazırlanması nəticəsində
- bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü
- ixtisasın təmin etdiyi gələcək imkanlar və karyera uğurunu təmin edəcək vasitələrlə bağlı yanlış ilkin təsəvvürlər nəticəsində
- tələbələrin işəgötürənlərin iş səriştələri və iş hazırlıq səviyyəsi ilə bağlı tələblərinə uyğun olmaması nəticəsində

307. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının əsas xarakteristikası hesab olunur?

- ✓ işsizlik səviyyəsi
- əmək məhsuldarlığı
- fəaliyyətdə olan müəssisələrin sayı
- orta təhsil müəssisələrində oxuyanların sayı
- bunların hamısı

308. İş qüvvəsi sərfinin (əməyin) səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- bunların hamısı
- növbəlilik əmsalı
- işsizlik səviyyəsi
- ✓ əmək məhsuldarlığı
- orta əmək haqqının səviyyəsi

309. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının göstəricisi deyil?

- ölkə iqtisadiyyatı üzrə orta aylıq əmək haqqı
- müəssisə, idarə və təşkilatlarda peşə hazırlığı keçmiş işçilərin sayı
- ✓ ÜDM-in real artım tempi
- işsizlərin sayı
- mizdlə işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı

310. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının göstəricisi deyil?

- ölkə əhalisinin orta illik sayı
- iqtisadiyyatda mizdlə işləyənlərin sayı
- iqtisadiyyatda məşğul əhalinin sayı
- ✓ orta ixtisas təhsili müəssisələrinin sayı
- iqtisadi fəal əhalinin sayı

311. Əmək bazarının konyunkturasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- ✓ idarəetmənin təşkilati strukturları
- təhsil almaq imkanları
- əmək haqqının səviyyəsi
- əmək münasibətlərinin tənzimlənməsinin təşkili xüsusiyyətləri
- əmək şəraiti

312. Əmək bazarının konyunkturasına hansı amil təsir göstərir?

- √ bunların hamısı
- iş qüvvəsinə ixtisas və qabiliyyət tələbləri
- iş yerlərinin sayı və keyfiyyəti
- iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin inkişaf səviyyəsi və müəssisələrin sayı
- ölkədə əmək ehtiyatlarının kəmiyyəti və keyfiyyəti

313. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarında baş vermir?

- √ iç qüvvəsinin keyfiyyəti artırılır
- iş qüvvəsinin keyfiyyətinə olan tələblər formalaşır
- iş qüvvəsi üzrə təklifin kəmiyyət və keyfiyyəti ölçülür
- iş qüvvəsinin dəyəri müəyyənləşir
- iş qüvvəsinə olan tələblə təklif qarşılaşır

314. Aşağıdakılardan hansı fəhlələrin ixtisas dərəcələrinin tərkib hissəsi hesab olunur?

- müəyyən ixtisas üzrə fəhlənin praktiki vərdisləri
- bunların heç biri
- √ qeyd edilənlərin hər üçü
- fəhlənin ümumi təhsili
- fəhlənin texniki hazırlıq səviyyəsi

315. Aşağıdakılardan hansı mühafizə işçiləri kateqoriyasına aiddir?

- kuryerlər
- paltarasanlar
- √ bunların heç biri
- inzibati-idarə binalarına qulluq edən xadimələr
- minik avtomobillərinin sürücüləri

316. Aşağıdakılardan hansı mühafizə işçiləri kateqoriyasına aiddir?

- kuryerlər
- paltarasanlar
- √ yanğından mühafizə işçiləri
- inzibati-idarə binalarına qulluq edən xadimələr
- minik avtomobillərinin sürücüləri

317. Aşağıdakılardan hansı kiçik xidmətədgici heyətə daxil deyil?

- kuryerlər
- paltarasanlar
- √ müəssisənin gözetçiləri
- inzibati-idarə binalarına qulluq edən xadimələr
- minik avtomobillərinin sürücüləri

318. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı mühəndis-texniki, mütəxəssis və rəhbər işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndislər və ustalar
- menecerlər və baş mütəxəssislər
- müəssisənin rəhbərliyi
- √ bunların hamısı
- sex (sahə, növbə) rəisləri

319. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı qulluqçular kateqoriyasına aid edilir?

- dəf-tərxana işçiləri
- təchizat-satış işçiləri
- √ bunların hamısı
- mühasibatlıq və uçot işçiləri

- maliyyəşöbəsinin işçiləri

320. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı mühəndis-texniki, mütəxəssis və rəhbər işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ✓ bunların heç biri
- mühasibatlıq və uçot işçiləri
- dəf-tər-xana işçiləri
- təchizat-satış işçiləri
- maliyyəşöbəsinin işçiləri

321. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı mühəndis-texniki, mütəxəssis və rəhbər işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ✓ əməyin normalaşdırılması üzrə iqtisadçılar
- maliyyəşöbəsinin işçiləri
- mühasibatlıq və uçot işçiləri
- dəf-tər-xana işçiləri
- təchizat-satış işçiləri

322. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı qulluqçular kateqoriyasına aid edilir?

- ✓ bunların heç biri
- bunların hamısı
- ustalar
- texniklər
- mühəndislər

323. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı qulluqçular kateqoriyasına aid edilir?

- ✓ bunların heç biri
- sex (sahə, növbə) rəisləri
- baş mütəxəssislər
- menecerlər
- müəssisənin rəhbərliyi

324. Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələr hesab olunur?

- əsas fondların təmirini, istehsal avadanlıqlarının profilaktika-sını həyata keçirən, təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr
- bunların heç biri
- xammal, material və hazır məhsulun, yarımfabrikatların daşıması, anbarlaşdırılması və qorunması ilə məşğul olan fəhlələr
- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü

325. Aşağıdakılardan hansı fəhlə kateqoriyası üzrə qruplara aid deyil?

- xammal, material və hazır məhsulun, yarımfabrikatların daşıması, anbarlaşdırılması və qorunması ilə məşğul olan fəhlələr
- əsas fondların təmirini, istehsal avadanlıqlarının profilaktika-sını həyata keçirən, təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr
- ✓ fəhlə işinə yiyələnmək üçün təcrübə keçən və tədris mərhələsində olan gənclər
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr
- texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə bilavasitə hazır məhsula çevirən fəhlələr

326. Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı qeyri sənaye-istehsal heyətinə aiddir?

- ✓ müəssisənin sosial xarakterli obyektlərinin işçiləri
- mühafizə işçiləri
- kiçik xidmətedici heyət
- mühəndis-texniki işçilər
- fəhlələr

327. Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı sənaye-istehsal heyətinə aid deyil?

- ✓ mənzil-komunal təsərrüfatı işçiləri
- fəhlələr
- mühafizə işçiləri
- kiçik xidmətedici heyət
- mühəndis-texniki işçilər

328. Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələrə aid deyil?

- ✓ texnoloji prosesdə iştirak edən fəhlələr
- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr
- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr
- hazır məhsulun daşınması ilə məşğul olan fəhlələr
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr

329. Aşağıdakılardan hansı əsas fəhlələrə aiddir?

- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr
- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr
- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr
- təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr
- ✓ texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə hazır məhsula çevirən fəhlələr

330. Kimya Texnologiya Parkı harada yaradılır?

- Bakıda
- ✓ Sumqayıtda
- Şirvanda
- Neftçalada
- Gəncədə

331. Aşağıdakı şəhərlərdən hansında sənaye məhəlləsi yaradılır?

- ✓ Neftçala və Masallı
- Naxçıvan və Ordubad
- Gəncə və Neftçala
- Mingəçevir və Masallı
- Bakı və Sumqayıt

332. Aşağıdakı şəhərlərdən hansında sənaye parkı yaradılır?

- ✓ Mingəçevir
- Şəki
- Naxçıvan
- Gəncə
- Lənkəran

333. Sənaye məhəlləsi nədir?

- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura və idarəetmə qurumlarına malik, rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən və bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərməklə dəstəklənməsinə təmin edən struktur bölmədir
- innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənilməsi, ETTKİ-nin aparılması, onların nəticələrinin tətbiqi üçün zəruri infrastrukturu olan ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzləşmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur

334. Texnoloji biznes inkubatoru (inkubator) nədir?

- innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənilməsi, ETTKİ-nin aparılması, onların nəticələrinin tətbiqi üçün zəruri infrastrukturulan ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
- ✓ innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərməklə dəstəklənməsini təmin edən struktur bölmədir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura və idarəetmə qurumlarına malik, rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən və bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir

335. Texnologiyalar parkı (texnopark)nədir?

- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura və idarəetmə qurumlarına malik, rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərən struktur bölmədir
- ✓ innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənilməsi məqsədi ilə ETTKİ-nin aparılması, onların nəticələrinin tətbiqi (kommersiyalaşdırılması) üçün zəruri infrastrukturu, maddi-texniki bazası və idarəetmə qurumları olan ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir

336. Sənaye parkı nədir?

- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura və idarəetmə qurumlarına malik, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən (xidmətlər göstərən), bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənilməsi üçün zəruri infrastrukturu, maddi-texniki bazası və idarəetmə qurumları olan ərazidir
- innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərməklə dəstəklənməsini təmin edən struktur bölmədir

337. Azərbaycanda ilk yaradılan sənaye parkı hansıdır?

- ✓ Sumqayıt Texnologiya Parkı (STP)
- Qaradağ Sənaye Parkı
- Balaxanı Sənaye Parkı
- Sumqayıt Yüksək Texnologiyalar Parkı
- Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı

338. Sənaye parkıdedikdə nə başa düşülür?

- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura və idarəetmə qurumlarına malik, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən (xidmətlər göstərən), bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazi
- bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü
- çox sayda sənaye müəssisələrinin sadəcə olaraq bir istehsal meydançasında yerləşməsi
- müxtəlif sahələrə aid çox sayda sənaye müəssisələrin bir binada yerləşməsi

339. Bunlardan hansı sənaye parklarının növləri sırasına aiddir?

- sənaye inkişaf zonaları
- ali texnologiya parkları
- ✓ bunların hamısı
- sənaye şəhərcikləri
- ixrac-əməl zonaları

340. Sənaye parklarının yaradılmasında aparıcı iştirakçı kim olmalıdır?

- ✓ özəl sektor
- dövlət müəssisələri
- ictimaiyyət
- qeyri-hökumət təşkilatları
- hökumət

341. Sənaye parklarının yaradılmasında əsas məqsədi nədir?

- öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə ölkədə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi
- ✓ innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabət qabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına maliyyə dəstəyi göstərmək
- sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək
- sənayenin bütün sahələrinin əlaqəli və sistemli inkişafının təmin edilməsi

342. Sənaye parklarının yaradılmasında əsas məqsədi nədir?

- ✓ innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabət qabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına maliyyə dəstəyi göstərmək
- sənayenin bütün sahələrinin əlaqəli və sistemli inkişafının təmin edilməsi
- öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə ölkədə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi
- sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək

343. Sənaye parklarının yaradılmasının əhəmiyyəti nə ola bilər?

- ✓ bunların hamısı
- yüksək texnologiyalar əsasında rəqabətqabiliyyətli sənaye istehsalının genişlənməsi
- ölkənin ixrac qabiliyyətinin genişlənməsi
- innovativ və elmtutumlu iqtisadiyyatın formalaşması
- qeyri-neft sektorunun inkişafı

344. Aşağıdakı diversifikasiya institutlarından hansı Azərbaycanda yaradılır?

- sənaye məhəllələri
- heç biri
- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- sənaye parkları
- sənaye-texnologiya parkları

345. Aşağıdakılardan hansı diversifikasiya institutları sırasına aiddir?

- ✓ sənaye parkları
- avtomobil parkları
- turizm parkları
- istirahət parkları
- aqua-parklar

346. İnformasiya Texnologiyalarının İnkişafı Dövlət Fondunun əsas məqsədi nədir?

- ✓ ölkədə İKT sahəsində sahibkarlığın inkişafı və onun maliyyə dəstəyi ilə təmin edilməsi, bu sahəyə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, yeni texnologiyaların yerli iqtisadiyata inteqrasiyası və s.
- aqrar bölmədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına kömək göstərmək, onlara maliyyə dəstəyi vermək
- ölkədə, xüsusilə də regionlarda yeni iş yerlərinin açılması üçün investisiyaların cəlb edilməsi, ölkədən ixracatın təşviqi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsi
- mövcud və yeni kommersiya müəssisələrinə yerli və xarici investorlar cəlb etməklə və öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə Azərbaycan ərazisində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi

347. Azərbaycan Investisiya Şirkətinin yaradılmasının əsas məqsədi:

- √ mövcud və yeni kommersiya müəssisələrinə yerli və xarici investorlar cəlb etməklə və öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə Azərbaycan ərazisində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsidir
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına kömək göstərmək, onlara maliyyə dəstəyi verməkdir
- aqrar bölmədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etməkdir
- ölkədə, xüsusilə də regionlardayeni iş yerlərinin açılması üçün investisiyaların cəlb edilməsi, ölkədən ixracatın təşviqi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsidir
- ölkədə İKT sahəsində sahibkarlığın inkişafı və onun maliyyə dəstəyi ilə təmin edilməsi, bu sahəyə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, yeni texnologiyaların yerli iqtisadiyyata inteqrasiyası və s.-dir

348. Bunlardan hansı Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun prioritet maliyyələşmə istiqamətlərinə daxildir?

- müasir elektrotexnika və elektronika istehsalı
- yanacaq-enerji sektoru sahələri
- √ bunların heç biri
- mədən hasilatı sənayesi sahələri
- kosmik texnologiyaların tətbiqi sahələri

349. Bunlardan hansı Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun prioritet maliyyələşmə istiqamətlərinə daxildir?

- müasir tələblərə cavab verən texnologiyaların tətbiqi ilə digər sənaye məhsullarının istehsalı
- √ bunların hamısı
- rəqəbatqabiliyyətli və ixrac yönümlü yeyinti sənayesi məhsullarının istehsalı
- müasir texnologiyaların tətbiqi ilə meyvə və tərəvəz məhsullarının saxlanması üçün soyuducu anbar komplekslərinin yaradılması
- kənd təsərrüfatı məhsullarının intensiv istehsalı

350. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun əsas məqsədi nədir?

- √ sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına kömək göstərmək, onlara maliyyə dəstəyi vermək
- mövcud və yeni kommersiya müəssisələrinə yerli və xarici investorlar cəlb etməklə və öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə Azərbaycan ərazisində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi
- ölkədə İKT sahəsində sahibkarlığın inkişafı və onun maliyyə dəstəyi ilə təmin edilməsi, bu sahəyə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, yeni texnologiyaların yerli iqtisadiyyata inteqrasiyası və s.
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, emalı, meliorasiya, su təsərrüfatı və aqrar bölmənin digər sahələrində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektləri üçün kreditlər cəlb etmək
- ölkədə, xüsusilə də regionlardayeni iş yerlərinin açılması üçün investisiyaların cəlb edilməsi, Azərbaycandan xaricə ixracatın təşviqi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsi

351. Aşağıdakılardan hansı tipik diversifikasiya instiutlarının nümunəsi hesab oluna bilər?

- hökumətin ehtiyat fondu
- dövlət sosial müdafiə fondu
- √ qeyri-neft ixracının təşviqi fondu
- işsizlərə yardım fondu
- prezident fondu

352. “Diversifikasiya instiutları” dedikdə nə başa düşülür?

- iqtisadiyyatın qeyri-resurs sahələrinin təsnifləşdirilməsi və onların innovasiya potensialının qruplaşdırılması məqsədilə yaradılan xüsusi strukturlar
- dövlət müəssisələrinin rəqəbat qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi, onların innovasiya potensialının gücləndirilməsi məqsədilə ixtisaslaşmış strukturlar
- iqtisadiyyatın resurs sahələrinin potensialının gücləndirilməsi məqsədilə ixtisaslaşmış strukturlar
- √ iqtisadiyyatın qeyri-resurs sahələrinin rəqəbat qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi, onların innovasiya potensialının gücləndirilməsi məqsədilə ixtisaslaşmış strukturlar
- bunların hamısı

353. Azərbaycanda diversifikasiya siyasəti modellərindən hansı tətbiq edilir?

- √ hər iki modelə aid elementlərin qarışığından ibarət siyasət

- hökumətin diversifikasiya siyasəti hələ tam formalaşmayıb
- heç biri
- üfqi diversifikasiya modeli
- şaquli diversifikasiya modeli

354. “Üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modelində hökumət hansı siyasət alətlərinə üstünlük verir?

- √ innovasiyaların stimullaşdırılması, elmi-texnoloji potensiala əsaslanan klasterlərin dəstəklənməsi
- təbii resurs sahələrinin inkişafının sürətləndirilməsini üçün xarici investorların cəlb edilməsi
- ölkənin iri özəl müəssisələrinin ixrac potensialının artırılmasının subsidiyalaşdırılması
- iri dövlət müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətinin artırılması üçün onlara büdcə vəsaiti hesabına investisiya qoyulması
- bunların hamısı

355. “Üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modelində hökumət nəyi hədəfə alır?

- √ iqtisadiyyatın yeni və kreativ (yaradıcı) sektorlarının formalaşdırılmasını
- təbii resurs sahələrinin inkişafının sürətləndirilməsini
- bunların hamısını
- ölkənin iri özəl müəssisələrinin ixrac potensialının artırılmasını
- iri dövlət müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətinin artırılmasını

356. “Üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti:

- miqyaslı və fasiləlidir
- bunların hamısı
- √ passiv və uuznmüddətlidir
- fəal və qısamüddətlidir
- davamlı və fasiləsizdir

357. “Şaquli” yaxud ənənəvi diversifikasiya siyasəti:

- √ fəal və qısamüddətlidir
- bunların hamısı
- miqyaslı və fasiləlidir
- davamlı və fasiləsizdir
- passiv və uuznmüddətlidir

358. “Üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modeli nəyi nəzərdə tutur?

- √ bütün iqtisadi agentlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlik tədbirlərin həyata keçirilməsini, rəqabətin qorunması və stimullaşdırılmasını
- bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü
- dövlətin qısa müddətdə bir qrup sahələrə münasibətdə dafa fəal siyasət həyata keçirməklə nəticələr əldə etməsini
- bir qrup iqtisadi agentə (məsələn, qeyri-neft sektorunun agentlərinə) digərləri ilə müqayisədə daha münbit şəraitin yaradılmasını

359. “Şaquli” yaxud ənənəvi diversifikasiya siyasəti modeli nəyi nəzərdə tutur?

- qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- √ bir qrup iqtisadi agentə (məsələn, qeyri-neft sektorunun agentlərinə) digərləri ilə müqayisədə daha münbit şəraitin yaradılmasını
- bütün iqtisadi agentlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlik tədbirlərin həyata keçirilməsini, rəqabətin qorunması və stimullaşdırılmasını
- bütün iqtisadi agentlərin fəaliyyəti üçün dayanıqlı institutların yaradılmasını və münbit investisiya mühitinin formalaşdırılmasını

360. Diversifikasiya siyasətinin modelləri hansılardır?

- ümumi diversifikasiya modeli və seçmə diversifikasiya modeli
- sabit (fasiləsiz) diversifikasiya modeli və davamlı artım diversifikasiya modeli
- √ “şaquli” yaxud ənənəvi diversifikasiya siyasəti model və “üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modeli

- idxalı əvəzləmə modeli və ixracıyönümlü model
- birbaşa diversifikasiya modeli və dolaylı diversifikasiya modeli

361. Diversifikasiya siyasətinin “institusional bacarıqlar və insan resursları” amili nəzərdə tutur:

- mövcud resursların hasilatı və satışından əldə edilən gəlirlər hesabına milli iqtisadiyyatda yeni “mühərrik” rolunu oynaya biləcək sektorlara sərmayə qoyuluşunu
- digər ölkələrlə azad ticarət rejimlərinin formalaşdırılmasını
- ✓ iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələlərin həllini
- ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
- milli iqtisadiyyatı inkişaf etdirməsi üçün ümumi və prioritet sektorlar üzrə iqtisadi siyasətlərin hazırlanması və həyata keçirilməsini

362. Diversifikasiya siyasətinin “geniş beynəlxalq cərcivə” amili nəzərdə tutur:

- ✓ ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
- milli iqtisadiyyatı inkişaf etdirməsi üçün ümumi və prioritet sektorlar üzrə iqtisadi siyasətlərin hazırlanması və həyata keçirilməsini
- iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələlərin həllini
- əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılmasını
- mövcud resursların hasilatı və satışından əldə edilən gəlirlər hesabına milli iqtisadiyyatda yeni “mühərrik” rolunu oynaya biləcək sektorlara sərmayə qoyuluşunu

363. Diversifikasiya siyasətinin “regional inteqrasiya” amili nəzərdə tutur:

- ✓ digər ölkələrlə azad ticarət rejimlərinin formalaşdırılmasını
- ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
- əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılmasını
- araşdırma (tədqiqat) və inkişafa (R&D) investisiyaların artırılmasını
- iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələlərin həllini

364. Diversifikasiya siyasətinin “təbii resurslar” amili nəzərdə tutur:

- ✓ mövcud resursların hasilatı və satışından əldə edilən gəlirlər hesabına milli iqtisadiyyatda yeni “mühərrik” rolunu oynaya biləcək sektorlara sərmayə qoyuluşunu
- qərar qəbul edən və icracı şəxslərin fəaliyyətinin nəticəlililiyini
- iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələlərin həllini
- ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
- digər ölkələrlə azad ticarət rejimlərinin formalaşdırılmasını

365. Diversifikasiya siyasətinin “özə sektorun rolu” amili nəzərdə tutur:

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- geridə qalmış sahələrdə iqtisadi fəallığı gücləndirmək üçün sahibkarların stimullaşdırılmasını
- araşdırma (tədqiqat) və inkişafa (R&D) investisiyaların artırılmasını
- yerli (milli) biznesə innovasiyaların gətirilməsini

366. Diversifikasiya siyasətinin “idarəçilik və ya tənzimləmə” amili nəzərdə tutur:

- qərar qəbul edən və icracı şəxslərin fəaliyyətinin nəticəlililiyini
- milli iqtisadiyyatı inkişaf etdirməsi üçün ümumi və prioritet sektorlar üzrə iqtisadi siyasətlərin hazırlanması və həyata keçirilməsini
- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılmasını

367. Bunlardan hansı beynəlxalq təcrübədə diversifikasiyanın əsas amili hesab olunmur?

- ✓ ekoloji tarazlıq amili
- idarəçilik və ya tənzimləmə amili
- özəl sektorun rolu
- geniş beynəlxalq cərcivə amili

- institusional bacarıqlar və insan resursları amili

368. Bunlardan hansı beynəlxalq təcrübədə diversifikasiyanın əsas amili hesab olunur?

- ✓ bunların hamısı
- regional inteqrasiya amili
- təbii resurslar amili
- özəl sektorun rolu
- idarəçilik və ya tənzimləmə amili

369. İqtisadi diversifikasiyada hökumətin əsas hədəfi nədir?

- uzunmüddətli perspektivdə sağlam həyat tərzinin təmin edilməsi
- bunların hamısı
- ✓ uzunmüddətli perspektivdə davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi
- uzunmüddətli perspektivdə təmiz ətraf mühitin təmin edilməsi
- uzunmüddətli perspektivdə siyasi sabitliyi təmin etmək

370. Ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi üzrə ümumi siyasəti kim işləyib hazırlayır?

- iş adamları (sahibkarlar) birliyi
- müstəqil ekspertlər
- ✓ hökumət
- beynəlxalq təşkilatlar
- parlament

371. Ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsinin təmin edilməsi kimin vəzifəsi hesab olunur?

- investorun
- vətəndaşın
- ✓ dövlətin (hökumətin)
- bazarın
- sahibkarın

372. İqtisadi diversifikasiya iqtisadi səmərəliliyin hansı fundamental mənbəyini əks etdirir?

- müqayisəli üstünlüyü
- bunların hamısını
- ✓ müxtəliflikdən qənaəti
- miqyas artımından qənaəti
- məhsuldarlığı

373. Azərbaycana iqtisadi və ixrac diversifikasiyası nə üçün lazımdır?

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- idxalı əvəzləməklə daxili bazarda yerli istehsal mallarının satışını artırmaq üçün
- ölkəyə valyuta gətirilməsinin bir sektordan asılılığını aradan qaldırmaq üçün
- ölkədən valyuta axınının azaldılmasına və ölkəyə daha çox valyuta gətirilməsini təmin etmək üçün

374. Azərbaycana iqtisadi və ixrac diversifikasiyası nə üçün lazımdır?

- ✓ iqtisadiyyatın bir sahəli inkişafının və bir sektordan asılılığının aradan qaldırılması üçün
- inflyasiyanın qarşısının alınması üçün
- idxal etdiyimiz məhsulların qiymətinin azaldılması üçün
- daha keyfiyyətli sənaye məhsullarının istehsalı üçün
- iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyinin artırılması üçün

375. Diversifikasiya ilə bağlı aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ixracın diversifikasiyası ixrac olunan məhsulların (xidmətlərin) çeşidinin və ixrac coğrafiyasının genişləndirilməsini nəzərdə tutur
- ixrac diversifikasiyası əsasən yüksək texnologiyaya əsaslanan sektorların genişləndiyi və iqtisadiyyatın (onun sahələrinin) rəqabət qabiliyyətinin yüksəldildiyi şəraitdə mümkündür.
- ✓ ixracın diversifikasiyası idxal olunan məhsulların (xidmətlərin) çeşidinin və idxal coğrafiyasının genişləndirilməsini nəzərdə tutur
- adətən istehsalın diversifikasiyası idxalı əvəzləyən məhsulların istehsalı və yeni məhsulların (xidmətlərin) yaradılması ilə bağlı olur
- istehsalın diversifikasiyası, bir qayda olaraq, yeni dəyər zəncirinin yaradılması və istehsal infrastrukturunun texnoloji modernləşdirilməsi hesabına baş verir

376. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi diversifikasiyanın nəticəsi hesab edilə bilməz?

- sahibkarlığın inkişafını stimullaşdırır
- ölkənin iqtisadiyyatını və gəlirlərini xarici bazarların tez-tez baş verən dəyişikliklərindən sığortalamaqla makroiqtisadi sabitliyi təmin edir
- ✓ ətraf mühitin qorunmasını və ekoloji tarazlığı təmin edir
- uzunmüddətli iqtisadi artımı təmin edir
- əhalinin və hökumətin gəlirlərinin müxtəlif mənbələrindən formalaşmasını təmin etməklə uzunmüddətli dövrdə sosial sabitlik üçün şərtlər yaradır

377. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi diversifikasiyanın əhəmiyyətini və faydasını ifadə edir?

- resurs asılılığında olan ölkələrin iqtisadiyyatını və gəlirlərini xarici bazarların tez-tez baş verən dəyişikliklərindən (volatilliyəndən) sığortalamaqla makroiqtisadi sabitliyi təmin edir
- əhalinin və hökumətin gəlirlərinin müxtəlif mənbələrindən formalaşmasını təmin etməklə uzunmüddətli dövrdə sosial sabitlik üçün şərtlər yaradır
- uzunmüddətli iqtisadi artımı təmin edir
- ✓ bunların hamısı
- sahibkarlığın inkişafını stimullaşdırır

378. “İnvestisiya portfelinin diversifikasiyası” dedikdə nə başa düşülür?

- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
- ✓ bunların heç biri
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- qeyd edilənlərin hər üçü
- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidmət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi

379. “İxracın şaxələndirilməsi (diversifikasiyası)” dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ✓ bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü
- investora fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması

380. “İxracın şaxələndirilməsi (diversifikasiyası)” dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ✓ ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidmət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- bunların heç biri
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
- investora fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi

381. “İqtisadiyyatın diversifikasiyası” anlayışı nə zaman istifadə edilir?

- ✓ ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
- bunların hamısı

- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi

382. “İnvestisiya portfelinin diversifikasiyası” dedikdə nə başa düşülür?

- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- bunların heç biri
- ✓ maliyyə (fond) bazarlarında iştirak edən investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi

383. “İstehsalın diversifikasiyası” dedikdə nə başa düşülür?

- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- bunların hamısı
- ✓ istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması

384. İqtisad elmində aşağıdakı terminlərdən hansı istifadə edilir?

- “istehsalın diversifikasiyası”
- bunların heç biri
- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- “iqtisadiyyatın diversifikasiyası”
- “ixracın diversifikasiyası”

385. İqtisad elmində aşağıdakı terminlərdən hansı istifadə edilir?

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçündən
- bunların heç biri
- “valyuta ehtiyatlarının diversifikasiyası”
- “investisiya portfelinin diversifikasiyası”
- “istehsalın diversifikasiyası”

386. İqtisadi termin olaraq «diversifikasiya» anlayışından necə istifadə olunur?

- ✓ istehsal olunan məhsulların və göstərilən xidmətlərin çeşidinin artırılması, istehsal fəaliyyətinin coğrafiyasının genişləndirilməsi
- bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü
- ixrac və idxal fəaliyyəti ilə məşğul olan ölkələrin sayının artırılması
- məhsul istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin və sahibkarların sayının artırılması

387. “Diversifikasiya” sözü termin olaraq necə anlaşılır?

- “sayını artırmaq” kimi
- “başqa sahələri inkişaf etdirmək” kimi
- ✓ “müxtəlifliyi, şaxələnməni təmin etmək” kimi
- “müdaxilə qtmək” kimi
- “genişləndirmək” kimi

388. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətlik göstəricisidir?

- sahənin ümumi istehsalı
- ✓ PRODY
- sahənin ÜDM-i
- sahədə tətbiq olunan yeniliklərin ümumi dəyəri
- sahənin əlavə dəyəri

389. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahəxarici mühit amilləri sırasına aiddir?

- sahə bazarının quruluşu
- sahə daxilində rəqabətin durumu
- sahənin həyat tsiklinin mərhələsi
- ✓ hökumətin sənaye siyasəti və belə siyasətin həyata keçirilməsi institutları
- sahənin müəssisələrində idarəetmənn və menecmentin keyfiyyəti

390. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahəxarici mühit amilləri sırasına aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- hökumətin sənaye siyasəti və belə siyasətin həyata keçirilməsi institutları
- ölkə iqtisadiyyatının strukturu və durumu
- makroiqtisadi vəziyyət
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi sistemi

391. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahədaxili mühit amilləri sırasına aiddir?

- ✓ sahədə innovasiya proseslərinin və yeni texnologiyaların tətbiqi
- hökumətin xarici ticarət siyasəti
- ölkənin dünya təsərrüfatına açıqlıq dərəcəsi
- iqtisadi, siyasi, elmi və başqa sahələrdə beynəlxalq əməkdaşlıq
- ölkənin büynəlxalq və regional ticarət birliklərinə üzvlüyü

392. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahədaxili mühit amilləri sırasına aiddir?

- hökumətin sənaye siyasəti və belə siyasətin həyata keçirilməsi institutları
- ölkə iqtisadiyyatının strukturu və durumu
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi sistemi
- ✓ miqyas effektinin təsiri
- makroiqtisadi vəziyyət

393. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahədaxili mühit amilləri sırasına aiddir?

- sahə bazarının quruluşu
- sahənin müəssisələrində idarəetmənn və menecmentin keyfiyyəti
- ✓ bunların hamısı
- sahənin həyat tsiklinin mərhələsi
- sahə daxilində rəqabətin durumu

394. Sahənin rəqabətqabiliyyətlilik amilləri necə təsnifləşdirilir

- ölkədaxili və ölkəxarici amillər
- resurs və texnoloji amillər
- yerli və beynəlxalq amillər
- ✓ sahədaxili və sahəxarici amillər
- firmadaxili və firmaxarici

395. Sahənin rəqabətqabiliyyətliliyi dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ sahənin daxili (yerli) və dünya bazarlarının tələblərinə cavab verən mal və xidmətlər istehsalı və həmin sahənin müəssisələrinin rəqabət gücü potensialının artırılması üçün şərait yaratmaq qabiliyyəti
- bunların hamısı

- ölkədə il ərzində istehsal edilən ÜDM-də sahənin yüksək xüsusi paya malik olması
- sahənin dünya standartlarının tələblərinə cavab istehsal amillərinə malik olması
- sahənin yerli bazarların tələblərinə cavab verən mal və xidmətlər istehsalı qabiliyyəti

396. Aşağıdakılardan hansı rəqabətqabiliyyətliliyin resurs üstünlüklərinə aiddir?

- İnsanların rifah səviyyəsi
- Bunların heç biri
- Əsas fondların yenilənməsi əmsalı
- ✓ Yığılmış (ötən dövr ərzində) kapital
- Bank əmanətlərinin məbləği

397. Aşağıdakılardan hansı rəqabətqabiliyyətliliyin resurs üstünlüklərinə aiddir?

- İxtisaslı işçi qüvvəsi
- ✓ bunların hamısı
- Coğrafi mövqe
- Ölkədə təbii ehtiyatların mövcudluğu
- İqlim şərtləri

398. M. Porter rəqabət üstünlüklərini necə qruplaşdırır?

- Ölkədaxili üstünlüklər və ölkəxarici üstünlüklər
- ✓ Resurs üstünlükləri və texnoloji üstünlüklər
- Resurs üstünlükləri və maliyyə üstünlüklər
- Maliyyə üstünlükləri və texnoloji üstünlüklər
- Sahədaxili üstünlüklər və sahələrarası üstünlüklər

399. İstisadiyyatın hər hansı bir sahəsi aşağıdakılardan hansının hesabına rəqabət üstünlükləri əldə edə bilər?

- ✓ yeni texnologiyaların tətbiqi və yeni məhsulların yaradılması, sahə müəssisələrinin strateji inkişaf potensialının formalaşdırılması yolu ilə sahədə resurslardan istifadə effektivliyinin yüksək olması
- sahə ölkədəki resursların hamısının əsas hissəsini özündə cəmləşdirdikdə
- geniş və səmərəli beynəlxalq əlaqələrə və inteqrasiyaya malik ölkənin olması
- texnologiyaların tətbiqi və məhsulların yaradılması, sahə müəssisələrinin strateji inkişaf potensialının formalaşdırılması yolu ilə sahədə resurslardan istifadə effektivliyinin aşağı olması
- texnoloji və marketing tədqiqatlarının ciddi şəkildə qorunması və yayılmasının qarşısının alınması

400. İstisadiyyatın hər hansı bir sahəsi aşağıdakılardan hansının hesabına rəqabət üstünlükləri əldə edə bilər?

- bunların hamısı
- ✓ sahə müəssisələrinin fəaliyyət göstərdikləri ölkənin resurslarına (istehsal amillərinə) çıxış (onları əldə edə bilmə) imkanlarının rəqib sahələrlə, habelə digər ölkələrin müvafiq sahələrinin müəssisələri ilə müqayisədə daha geniş olması
- geniş və səmərəli beynəlxalq əlaqələrə və inteqrasiyaya malik ölkənin olması
- texnoloji və marketing tədqiqatlarına əlçatanlığın aşağı olması
- texnologiyaların tətbiqi və məhsulların yaradılması, sahə müəssisələrinin strateji inkişaf potensialının formalaşdırılması yolu ilə sahədə resurslardan istifadə effektivliyinin aşağı olması

401. Hər-hansı bir sahə nə zaman rəqabət üstünlüklərinə malik hesab edilir?

- bunların heç biri
- o, bütün komponentlər üzrə bütün rəqiblərindən üstün olsun
- ✓ onun müəyyən bir və ya bir neçə əlaməti rəqib sahələrlə və digər ölkələrin oxşar sahələri ilə müqayisədə daha qabarıq və üstün səviyyədə özünü göstərsin
- onun müəyyən bir və ya bir neçə əlaməti rəqib firmalarla yaxud digər ölkələrin oxşar firmaları ilə müqayisədə daha qabarıq və üstün səviyyədə özünü göstərsin
- onun müəyyən bir və ya bir neçə əlaməti digər ölkələrlə müqayisədə daha qabarıq və üstün səviyyədə özünü göstərsin

402. Aşağıdakılardan hansı sahələrarası rəqabətin predmeti ola bilər?

- iş qüvvəsi

- ✓ bunların hamısı
- kapital resursları
- investisiyalar
- istehlakçı

403. Rəqabətin obyektı nədir?

- qabiliyyət
- mübarizə aparən və rəqabət predmetlərinə malik olan fiziki və hüquqi şəxslər
- ✓ hər bir konkret halda uğrunda mübarizə aparlan şeylər
- müxtəlif subyektlər üçün maraq doğuran müəyyən əlamətlərin daşıyıcıları
- güc

404. Rəqabətqabiliyyətlilik məsələləri üzrən tanınmış mütəxəssis hesab olunur:

- C. Keyns
- ✓ M. Porter
- A. Smit
- Q. Menkyu
- M. Fridman

405. Aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?

- ✓ rəqabətqabiliyyətlilik yalnız müqayisədə müəyyən edilə bilər
- ayrıca sənaye sahəsinin rəqabətqabiliyyətliliyi ola bilməz
- rəqabətqabiliyyətliliyin müəyyən edilməsi üçün istehsalın həcmi bilmək lazımdır
- rəqabətqabiliyyətlilik mütləq əlamətdir
- rəqabətqabiliyyətlilik müqayisədə müəyyən edilə bilməz

406. A. ağıdakı qarşılaşdırmaların hansıları üzrə rəqabətqabiliyyətlilik qiymətləndirilə bilməz?

- ✓ firmalar və ölkə
- ayrı-ayrı ölkə firmaları
- ayrı-ayrı sahələr
- ayrı-ayrı firmalar
- ayrı-ayrı ölkə iqtisadiyyatları

407. Rəqabətqabiliyyətlilik aşağıdakı iqtisadi obyektlərdən hansının əlaməti ola bilər?

- ✓ bunların hamısı
- ölkələr
- sahələr
- ev təsərrüfatları
- firmalar

408. Ən ümumi şəkildə “rəqabətqabiliyyətlilik” nədir?

- ən müasir texnologiyalara, böyük insan və maliyyə resurslarına malik olmaqdır
- daha çox məhsul ixrac etməyi bacarmaqdır
- ✓ bəhsləşmədə (yarışmada, mübarizədə) qalib gəlmək üçün potensialın mövcudluğudur
- bəhsləşmədə rəqiblərini sıradan çıxarmaq üçün potensialın mövcudluğudur
- ən müasir və güclü avadanlıqlara və heyətə malik olmaqdır

409. Aşağıdakılardan hansı ölkəmizdə sənaye sahələrinin rəqabətqabiliyyətliliyinin artırılmasını zərur edir?

- qeyri-neft sənayesi sahələrinin inkişafının təmin edilməsi
- yerli istehsal mallarının ixracının artmasına nail olunması
- ✓ bunların hamısı
- ölkə iqtisadiyyatının və ixracının şaxələndirilməsi
- iqtisadi artımın neft gəlirlərindən asılılığının azaldılması

410. Rəqabətqabiliyyətlik problemi Azərbaycan üçün hazırda niyə aktualdır?

- hökumət ölkə əhalisinin rifah halını yüksəltmək istəyir
- Azərbaycan digər ölkələrdən geri qalmaq istəmir
- ✓ hökumət qeyri-neft sektorunun məhsulları hesabına ixracını şaxələndirmək istəyir
- hökumət daxili bazarın ehtiyaclarını daha dolğun şəkildə ödəmək istəyir
- ölkəmizin ixracı əsasən yalnız xam neft və təbii qazdan ibarətdir

411. Azərbaycan sənayesinin hansı sahəsi beynəlxalq səviyyədə rəqabətqabiliyyətli hesab edilir?

- ✓ neft-qaz sənayesi
- yüngül sənaye
- qida məhsulları istehsalı
- neftayırma və neft emalı sənayesi
- maşınqayırma sahəsi

412. 2005-2015-ci illər dövründə Azərbaycan sənayesinin əsas inkişaf sahəsi hansı olub?

- ✓ neft-qaz sənayesi
- bütün sahələr bərabər inkişaf edib
- qeyri-neft sektoru
- neft emalı sənayesi
- emal sənayesi

413. Müasir dünya iqtisadiyyatında olan rəqabəti necə xarakterizə etmək olar?

- qlobal xalis rəqabət
- inhisarçı rəqabət
- ✓ qlobal dinamik rəqabət
- qlobal sabit rəqabət
- xalis rəqabət

414. Aşağıdakılardan hansı formal institutlara aid deyil?

- konstitusiya
- ✓ adət-ənənələr
- fərman, sərəncam və qərarlar
- müqavilələr, təlimatlar
- qanunlar

415. Aşağıdakılardan hansı bazarı legitimləşdirən institutlara aiddir?

- ✓ pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondla
- pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları
- davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi
- antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları

416. Aşağıdakılardan hansı makroiqtisadi və maliyyə sabitliyini təmin edən institutlara aiddir?

- ✓ pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları
- davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları
- effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi
- pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondlar

417. Aşağıdakılardan hansı bazarların “uğursuzluqları”nı tənzimləyən institutlara aiddir?

- ✓ antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları

- davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları
- effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi
- pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondlar

418. Aşağıdakılardan hansı bazarların formalaşmasını və sağlam fəaliyyətini təmin edən institutlara aiddir?

- pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondlar
- bunların heç biri
- ✓ effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi
- antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları
- pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları

419. Aşağıdakılardan hansıları institutlara aid deyil?

- qeyri-formal (yazılmamış, amma cəmiyyət üzvlərinin əməl etdikləri) davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- konstitusiya, qanunlar, fərman, sərəncam və qərarlar, müqavilələr, təlimatlar və s.
- ✓ dövlətin büdcə və pul-kredit siyasətini müəyyən edən amillər
- qanun və qaydalar formasında olan formal (yazılmış, təyin edilmiş) məhdudiyətlər
- müəyyən edilmiş qaydalardan kənarlaşma xarakterli davranışların aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üzrə prosedurlar

420. İnstitusionalizmin mövqeyinə görə iqtisadi artımın həlledici amili nədir?

- monetar siyasətin institusional amilləri
- iqtisadiyyatın liberallaşdırılması
- ✓ cəmiyyətin institusional strukturu
- iqtisadiyyatın sahə strukturu
- büdcə siyasətinin institusional aspektləri

421. D. Norta görə "institutlar" nədir?

- ✓ bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində insanların əməl etdikləri davranış çərçivələridir
- bazar fəaliyyətində tələblə təklifin tarazlıq halına gətirən davranış çərçivələridir
- bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində dövlət və firmaların əməl etdikləri davranış çərçivələridir
- bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində firmaların əməl etdikləri davranış çərçivələridir
- bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində insanların əməl etmədikləri davranış çərçivələridir

422. Bu, son illər ölkəmizdə investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılması üçün tətbiq edilən tədbirdir:

- ✓ "İnvestisiya təşviqi sənədi"nin verilməsi
- Bütün müəssisələrin vergidən azad edilməsi
- Ümumi vergi amnistiyasının verilməsi
- Vergi ödəyicilərinin vergi borclarının qismən silinməsi
- Təsərrüfat subyektlərinin qeydiyyatında "Bir pəncərə" sisteminin tətbiqi

423. Doing Business (Biznesə başlama) İndeksi hansı tezliklə hazırlanır?

- 3 ildən bir
- 5 ildən bir
- ✓ hər il (ildə bir dəfə)
- ildə 2 dəfə
- 2 ildən bir

424. Bunlardan hansı cəmiyyətin institusional quruluşuna daxil deyil?

- ictimai dəyərlər və mədəni mühit
- hökumətin iqtisadi siyasəti
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi sistemi
- ✓ fiziki kapital
- sosial kapital

425. İnstitusionalizmə görə, ölkənin kasıblığı bununla bağlıdır:

- təbii resursların azlığı və əhali artıqlığı
- işsizlik və bədxərclik
- savadsızlıq və əhalinin mentaliteti
- resursların məhdudluğu və qıtlıq
- ✓ institusional məhdudiyətlər və stimulların çatışmazlığı

426. Stimulları yaradan nədir?

- ✓ institutlar və cəmiyyətin institusional strukturu
- texnologiyanın inkişaf səviyyəsi
- təhsil və maarifləndirmə
- resursların məhdudluğu
- texniki tərəqqi

427. İnstitusionalizmdə stimullara xüsusi önəm verilir, ona görə ki:

- stimullar cəmiyyətin bu və ya başqa istiqamətdə inkişafının bünövrəsini təşkil edir
- stimullar faydanı maksimumlaşdırmaq üçün zəruri olan bilik və bacarıqların xarakterini və növlərini diktə edir
- insanlar stimullara reaksiya verirlər
- ✓ bunların hamısı
- stimullar yeni fürsətlərə yol açır

428. İnstitusionalizm iqtisadi artımın başlıca amili nəyi hesab edir?

- bunların hamısını
- cəmiyyətin malik olduğu resursları və bunlardan istifadə səviyyəsini
- ✓ cəmiyyətin institusional strukturu, onun yaratdığı stimullar və bu stimulların saxlanılmasına onun təsirini
- cəmiyyətin malik olduğu istehsal üsulunu və texnologiyanın inkişaf səviyyəsini
- ölkə iqtisadiyyatının strukturunu və resursların mobilliyini

429. Bunlardan hansı istehsal amillərinin qiymətlərinin strukturunda dəyişikliklərə səbəb ola bilər?

- yeni bazarların açılması
- əhalinin artımı
- texniki tərəqqi
- ✓ bunların hamısı
- yeni məhsul növlərinin yaranması

430. İnstitutların (həm formal, həm də qeyri-formal) dəyişilməsinin əsas mənbəyi:

- dövlətin qərarları və istehlakçı davranışlarıdır
- bunların heç biri deyil
- qeyd edilənlərin hər üçüdür
- ✓ resursların nisbi qiymətlərinin strukturundakı irəliləyişlər (tərəqqi) və ideologiyadır
- siyasi proseslər və iqtisadi dəyişikliklərdir

431. D. Norta görə, iqtisadi inkişaf prosesini anlamaq üçün açar rolunu oynayan məhz:

- ✓ institusional dəyişikliklərdir
- institutların sabitliyidir
- sabit institutlardır
- sosial dəyişikliklərdir
- siyasi dəyişikliklərdir

432. Bunlardan hansı bazarı legitimləşdirən institutlar və müvafiq təşkilatlara aiddir?

- antiinhisar tənzimlənməsi və ətraf mühitin mühafizəsi

- ✓ pensiya sistemləri və işsizlikdən müdafiə fondları
- pul-kredit tənzimlənməsi (mərkəzi banklar) və fiskal tənzimləmə
- effektiv siyasi güc və parlament
- mülkiyyət hüquqlarının dəqiqləşdirilməsi və qorunması

433. Aşağıdakılardan hansı institutların təsnifat qrupuna aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- Bazarların formalaşmasını və sağlam fəaliyyətini təmin edən institutlar
- Bazarı legitimləşdirən institutlar
- Makroiqtisadi və maliyyə sabitliyini təmin edən institutlar
- Bazarların “uğursuzluqları”nı tənzimləyən institutlar

434. Bunlardan hansı dövlətin vəzifələrinə daxil deyil?

- ✓ bazarlarda qiymət tarazlığının təmin edilməsi
- müvafiq institutların davamlılığını təmin edən təşkilatların yaradılması və onların fəaliyyətinin təşkili
- cəmiyyətin institutsional strukturunun yaradılması
- müqavilələrə əməl edilməsinin təmin edilməsi
- mülkiyyət hüquqlarının spesifikasiyası (dəqiqləşdirilməsi)

435. İnstitutsionalizmə görə iqtisadiyyatda dövlətin başlıca vəzifələri hansılardır?

- ölkənin firmaları üçün yeni satış bazarlarının yaradılması
- fundamental elmi tədqiqatların aparılması
- ✓ iqtisadi münasibətlərdə səmərəliliyi və ədaləti təmin etmək
- öz mənfəətini maksimumlaşdırmaq
- yeni istehsal sahələrinin yaradılmasını təmin etmək

436. İnstitutsionalizmə görə dövlətin əsas funksiyası nədir?

- ✓ sövdələşən tərəflərin heç biri ilə maraqları üst-üstə düşməyən üçüncü tərəf funksiyası
- institutsional dəyişikliklərin istiqamətini təyin etmə funksiyası
- müqavilələri təyin etmə funksiyası
- istehsalın təşkili funksiyası
- mənfəəti maksimumlaşdırmaq funksiyası

437. Opportunist davranış xərcləri dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ aldatma, saxtakarlıq, razılaşmalara əməl edilməməsi və buna oxşar başqa davranışların yaratdığı xərclər
- firmanın yerləşdirmə yerinin müəyyən edilməsi və zəruri icazələrin alınması xərcləri
- istehsal və satış xərclərinin hamısı
- müqavilələrə, qanun və qaydalara əməl edilməsinə nəzarətin təşkili ilə bağlı xərclər
- müqavilələrin, qanun və qaydaların yaradılması ilə bağlı xərclər

438. Aşağıdakıların hansı transaksiya xərclərinə aid deyil?

- bunların heç biri
- sövdələşmələrin aparılması xərcləri
- sazişlərə əməl edilməsinə nəzarət xərcləri
- opportunist davranış xərcləri
- ✓ xammal və materialların alınması və nəql edilməsi xərcləri

439. Sosial institutların başlıca funksiyası nədir?

- ✓ transaksiya xərclərinin minimumlaşdırması
- istehsal funksiyası
- istehlak funksiyası
- müqavilələrin maksimumlaşdırılması
- transaksiya xərclərinin tam aradan qaldırılması

440. İnstitutlar haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ institutların yaradılması və bunlara əməl edilməsinin təmin edilməsi cəmiyyətin xərclərini artırır
- institutlar insanlararası münasibətlərdə qeyri-müəyyənliyi azaldaraq kooperasiyalaşmanı təmin edir
- institutlar səmərəli bazar sövdələşmələrinin baş tutmasına (müqavilələrin yaranmasına) və onlara əməl edilməsinə çəkilən xərcləri azaltmağa imkan verir
- institutlar ətraf mühiti interperetasiya edən insan ağılının cəmləşdiyi mentalitetin davamı hesab olunur
- institutlar insanlar arasındakı davamlı qarşılıqlı fəaliyyətləri strukturlaşdırır

441. İnstitutlar nə üçün mövcuddur?

- iqtisadi fəaliyyətin səmərəliliyini hesablamaq üçün
- ✓ insanlar arasında qarşılıqlı münasibətlərdə qeyri-müəyyənliyi azaltmaq üçün
- davranış qaydalarına əməl edilməsinə nəzarəti təşkili üçün
- bunların hamısı
- məhsul istehsalı üçün

442. Bunlardan hansı təşkilatlara aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- klublar
- parlament
- kooperativlər
- firmalar

443. Aşağıdakılardan hansı təşkilatlara aid deyil?

- ✓ qanunlar
- həmkarlar ittifaqları
- dini qurumlar
- dövlət idarəetmə xidmətləri (qurumları)
- siyasi partiyalar

444. Aşağıdakılardan hansı təşkilatlara aiddir?

- ✓ firmalar
- sazişlər
- təlimatlar
- qanunlar
- müqavilələr

445. İnstitutlar nədir?

- insanlar aralarındakı qarşılıqlı fəaliyyətlər üçün məhdudiyyətləri müəyyən edən və bunları icra edən elmi-praktik xarakterli tədris müəssisələridir
- bunların hamısı
- ✓ insanların öz aralarındakı qarşılıqlı fəaliyyətləri üçün müəyyən etdikləri məhdudiyyətləri əks etdirir
- öz aralarında ümumi maraqlarla bağlı olan fərdlər qrupundan ibarətdir
- insanların öz aralarındakı qarşılıqlı fəaliyyətləri üçün müəyyən etdikləri məhdudiyyətləri yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün yaradılmış qurumlardır

446. Aşağıdakılardan hansı qeyri-formal məhdudiyyətlərə (institutlara) aiddir:

- sərəncam və qərarlar
- təlimatlar
- ✓ vərdişlər
- konstitusiyaya
- qanunlar

447. Aşağıdakılardan hansı formal məhdudiyyətlərə (institutlara) aiddir:

- vərdişlər
- bunların heç biri
- ✓ müqavilələr
- yazılmamış, amma cəmiyyət üzvlərinin əməl etdikləri davranış kodeksləri
- adət-ənənələr

448. D. Nort institutlara aid edir:

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- heç biri
- qeyri-formal məhdudiyyətlər
- müəyyən edilmiş qaydalardan kənarlaşma xarakterli davranışların aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üzrə prosedurlar
- qanun və qaydalar formasında olan formal məhdudiyyətlər

449. Aşağıdakılardan kimi institusionalizmin əsas simalarından biri hesab olunur?

- ✓ Duqlas Nort
- Maykl Porter
- Con Keyns
- Milton Fridman
- Adam Smit

450. İnstitusionalizmin tədqiqat sahəsi hansıdır?

- institusional təkamülün (dəyişikliklərin) analizi
- bunların heç biri
- ✓ qeyd edilənlərin üçü də
- institusional mühitin və iqtisadi agentlərin davranışlarına onun təsirinin analizi
- müqavilə və sazişlərinin (iqtisadi təşkilatların) analizi

451. Qanuna uyğun olaraq, TİT modelinin hansı sahələrdə tətbiqi sənayenin inkişafına təkan verə bilər?

- ✓ bunların hamısı
- xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması
- informasiya texnologiyaları sahəsində mühüm sistemlərin yaradılması
- yüksək texnologiyalara əsaslanan avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin qurulması
- sənaye parklarının və yüksək texnologiya parklarının yaradılması

452. “Bakelektrikşəbəkə” SC (dövlət müəssisəsi) hansı özəl qurumun idarəetməsinə verilmədi?

- ✓ Türkiyənin “Barmek Holding A.Ş.” şirkətinin
- Rusiyanın “Rusenergo” şirkətinin
- Türkiyənin “Bayvo” şirkətinin
- Böyük Britaniyanın “BP” şirkətinin
- Almaniyanın “Simens” şirkətinin

453. Azərbaycanda ilk hasilatın pay bölgüsü sazişi nə vaxt imzalanıb?

- 2003-cü ildə
- 2005-ci ildə
- ✓ 1994-cü ildə
- 1996-cı ildə
- 2000-ci ildə

454. Azərbaycanda dövlət-biznes əməkdaşlığının ilk dəfə tətbiq olunan forması hansıdır?

- TİT modeli
- bunların heç biri

- √ hasilatın pay bölgüsü sazişləri
- dövlət müəssisələrinin idarəetməyə verilməsi
- konsessiya sazişi

455. Dövlət müəssisənin idarəetməyə verilməsi hansı yolla həyata keçirilə bilər?

- √ qeyd edilən hər üç üsulla
- müəssisənin idarə edilməsinə dair müqavilənin bağlanması üzrə qapalı müsabiqə keçirilməsi yolu ilə
- konkret iddiaçının təklifinin qəbul olunması və müəssisənin idarə edilməsinə dair onunla müqavilənin bağlanması yolu ilə
- bunların heç biri
- müəssisənin idarə edilməsinə dair müqavilənin bağlanması üzrə açıq müsabiqə keçirilməsi yolu ilə

456. Bunlardan hansı “Tik-idarə et-təhvil ver” (TİT) modelini xarakterizə etmir?

- Bu mexanizm adətən, konsessiya müqavilələrində istifadə olunur
- Obyekti konsessioner tərəfindən yaradılır, tikinti bitdikdən sonra isə qoyulmuş vəsaitin ödənilməsinə qədər müddətdə istismar edilir
- Konsessionerin obyektə istifadə hüququ olur, obyektə sahiblik isə dövlətə məxsusdur
- İnvestor (konsessioner) qoyulmuş vəsaiti tam geri alandan sonra obyekt dövlətə təhvil evrilir
- √ Obyektə qoyulmuş vəsaiti tam geri alana qədər onun üzərində mülkiyyət sahiblik hüququ tamamilə konsessionerə keçir

457. Dövlət-biznes əməkdaşlığını tənzimləyən bu qanunlardan hansı Azərbaycanda qəbul edilib?

- Heç biri
- Hasilatın Pay Bölgüsü sazişləri haqqında
- √ Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin xüsusi maliyyələşmə əsasında həyata keçirilməsi haqqında
- Konsessiyalar haqqında
- Qeyd edilənlərin hər üçü

458. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmlərindən deyil?

- Tikinti - istismar/idarəetmə - təhvil
- √ tikinti – emal – satış – təhvil
- Əldəetmə - tikinti - istismar/idarəetmə
- Tikinti – təhvil - istismar/idarəetmə
- Tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil

459. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmlərindən deyil?

- Tikinti - istismar/idarəetmə - təhvil
- İstismar hüququ
- Tikinti – icarə - istismar/idarəetmə - təhvil
- √ Yenilik – tətbiq – sınaq – istehsal – satış
- Layihələndirmə - tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil

460. Dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmləri bunlardan hansıdır?

- √ bunların hamısı
- Layihələndirmə - tikinti – maliyyələşdirmə - istismar/idarəetmə
- Layihələndirmə - tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti - istismar/idarəetmə- xidmət -təhvil
- Tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə

461. Dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmləri bunlardan hansıdır?

- √ bunların hamısı
- Əldəetmə - tikinti - istismar/idarəetmə
- Tikinti - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti – təhvil - istismar/idarəetmə

462. Bunlardan hansı dövlət və biznes arasında konsessiya müqaviləsini xarakterizə edən əlamətdir?
- bu halda layihə çərçivəsində yaradılmış məhsulun bir hissəsi sazişin şərtlərinə uyğun olaraq dövlətə və ya onun təmsilçisinə çatır
 - bu halda birgə kapitalın strukturundan və xarakterindən asılı olaraq ya səhmdar cəmiyyəti, ya da tərəflərin pay iştirakı ilə birgə müəssisə yardıla bilər
 - dövlət öz mülkiyyətini müqavilə əsasında biznes strukturuna müəyyən ödəniş müqabilində müvəqqəti istifadə üçün təqdim edir
 - ✓ heç biri
 - mülkiyyət hüququ özəl partnyora keçmir, xərcləri və riskləri dövlət qarşılayır, biznes partnyorun marağı müqavilədə razılaşdırılmış şəkildə gəlirlərin bir hissəsinin alınmasıdır
463. Bunlardan hansı dövlət və biznes arasındakonsessiya müqaviləsini xarakterizə edən əlamətdir?
- bu halda birgə kapitalın strukturundan və xarakterindən asılı olaraq ya səhmdar cəmiyyəti, ya da tərəflərin pay iştirakı ilə birgə müəssisə yardıla bilər
 - bu halda layihə çərçivəsində yaradılmış məhsulun bir hissəsi sazişin şərtlərinə uyğun olaraq dövlətə və ya onun təmsilçisinə çatır
 - ✓ dövlət - müqavilənin predmeti olan əmlakın tam hüquqlu sahibi kimi - öz funksiyalarının icrasını müqavilə çərçivəsində müəyyən müddətə özəl tərəfdaşa həvalə edir və obyektin normal fəaliyyət göstərməsini təmin etmək məqsədi ilə səlahiyyətlərinin bir hissəsinin onunla bölüşür
 - dövlət öz mülkiyyətini müqavilə əsasında biznes strukturuna müəyyən ödəniş müqabilində müvəqqəti istifadə üçün təqdim edir
 - mülkiyyət hüququ özəl partnyora keçmir, xərcləri və riskləri dövlət qarşılayır, biznes partnyorun marağı müqavilədə razılaşdırılmış şəkildə gəlirlərin bir hissəsinin alınmasıdır
464. Dövlət və biznes arasında icarə müqaviləsi bunla xarakterizə olunur?
- mülkiyyət hüququ özəl partnyora keçmir, xərcləri və riskləri dövlət qarşılayır, biznes partnyorun marağı müqavilədə razılaşdırılmış şəkildə gəlirlərin bir hissəsinin alınmasıdır
 - bu halda layihə çərçivəsində yaradılmış məhsulun bir hissəsi sazişin şərtlərinə uyğun olaraq dövlətə və ya onun təmsilçisinə çatır
 - bu halda birgə kapitalın strukturundan və xarakterindən asılı olaraq ya səhmdar cəmiyyəti, ya da tərəflərin pay iştirakı ilə birgə müəssisə yardıla bilər
 - ✓ dövlət öz mülkiyyətini müqavilə əsasında biznes strukturuna müəyyən ödəniş müqabilində müvəqqəti istifadə üçün təqdim edir
 - dövlət - müqavilənin predmeti olan əmlakın tam hüquqlu sahibi kimi - öz funksiyalarının icrasını müqavilə çərçivəsində müəyyən müddətə özəl tərəfdaşa həvalə edir və obyektin normal fəaliyyət göstərməsini təmin etmək məqsədi ilə səlahiyyətlərinin bir hissəsinin onunla bölüşür
465. Aşağıdakılardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının formalarındandır?
- ✓ Bunların hamısı
 - Hasilatın pay bölgüsü sazişləri
 - İcarə
 - Konsessiya
 - Dövlət və biznes arasında ictimai baxımdan əhəmiyyətli və faydalı fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi məqsədi ilə bağlanmış müqavilələr
466. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının xarakterik özəlliklərini əks etdirir?
- ✓ Əməkdaşlıq edən tərəflər dövlət maraqlarının reallaşdırılmasına yönəlmiş ümumi məqsəd və vəzifələrə malik olmalıdır
 - Əməkdaşlıq edən tərəflər əsasən biznesin maraqlarına yönəlmiş ümumi məqsəd və vəzifələrə malik olmalıdır
 - Tərəflərin münasibətləri əməkdaşlıq, yəni bərabərhüquqlu xarakter daşıya bilməz
 - Tərəflərin münasibətlərinin rəsmi sənədlərdə (müqavilələrdə) əks etdirilməsi dövlətin istəyindən asılıdır
 - Əməkdaşlıqda üstün hüquqa malik tərəf dövlətdir
467. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının xarakterik özəlliklərini əks etdirmir?
- Tərəflər ümumi məqsədə çatmaq üçün öz səylərini birləşdirməlidirlər
 - Tərəflərin münasibətləri əməkdaşlıq, yəni bərabərhüquqlu xarakter daşmalıdır
 - Əməkdaşlığın iki tərəfi olur: dövlət və özəl sektor
 - Tərəflər öz aralarında xərcləri və riskləri bölüşdürməlidirlər
 - ✓ Belə əməkdaşlıqda 2 tərəf olsa da, dövlət hər zaman üstün hüquqlara malikdir
468. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının xarakterik özəlliklərini əks etdirir?
- ✓ bunların hamısı
 - Əməkdaşlıq edən tərəflər dövlət maraqlarının reallaşdırılmasına yönəlmiş ümumi məqsəd və vəzifələrə malik olmalıdır

- Tərəflərin münasibətləri əməkdaşlıq, yəni bərabər hüquqlu xarakter daşmalıdır
- Tərəflərin münasibətləri rəsmi sənədlərdə (müqavilələrdə) əks etdirilir
- Əməkdaşlığın iki tərəfi olur: dövlət və özəl sektor

469. Dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsiplərindən olan “ədalətlik prinsipi” nəyi nəzərdə tutur?

- dövlət-biznes əməkdaşlığının bütün mərhələlərində informasiyanın əlçatanlığının təmin olunması
- müsabiqə zamanı diskriminasiya və məhdudiyətlərin olması, əməkdaşlıq müqavilələrində iştirak edən tender iştirakçılarna bərabər yanaşmanın təmin edilməsi
- müsabiqə zamanı diskriminasiya və məhdudiyətlərin olmaması, əməkdaşlıq müqavilələrində iştirak edən tender iştirakçılarna bərabər yanaşmanın təmin edilməsi
- dövlət orqanları, onların vəzifəli şəxsləri tərəfindən qanunlara və müvafiq hüquqi-normativ aktlara ciddi əməl olunması
- ✓ biznes partnyorun seçimində obyektivliyə və tərəfsizliyə əməl olunması, dövlət və biznesin vicdanlılığa və qasılıqlı faydalılığa əsaslanan əməkdaşlığı, qanun qarşısında dövlət və biznesin bərabərliyi

470. Dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsiplərindən olan “şəffaflıq prinsipi” nəyi nəzərdə tutur?

- ✓ dövlət-biznes əməkdaşlığının bütün mərhələlərində informasiyanın əlçatanlığının təmin olunması
- dövlət orqanları, onların vəzifəli şəxsləri tərəfindən qanunlara və müvafiq hüquqi-normativ aktlara ciddi əməl olunması
- biznes partnyorun seçimində obyektivliyə və tərəfsizliyə əməl olunması, dövlət və biznesin vicdanlılığa və qasılıqlı faydalılığa əsaslanan əməkdaşlığı
- dövlət-biznes əməkdaşlığı zamanı tərəflərin azad şəkildə hüquq və məsuliyyətlərinin müəyyən olunması
- müsabiqə zamanı diskriminasiya və məhdudiyətlərin olmaması, əməkdaşlıq müqavilələrində iştirak edən tender iştirakçılarna bərabər yanaşmanın təmin edilməsi

471. Dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsiplərindən olan “rəqabətlik prinsipi” nəyi nəzərdə tutur?

- dövlət-biznes əməkdaşlığı zamanı tərəflərin azad şəkildə hüquq və məsuliyyətlərinin müəyyən olunması
- dövlət orqanları, onların vəzifəli şəxsləri tərəfindən qanunlara və müvafiq hüquqi-normativ aktlara ciddi əməl olunması
- dövlət-biznes əməkdaşlığının bütün mərhələlərində informasiyanın əlçatanlığının təmin olunması
- biznes partnyorun seçimində obyektivliyə və tərəfsizliyə əməl olunması, dövlət və biznesin vicdanlılığa və qasılıqlı faydalılığa əsaslanan əməkdaşlığı
- ✓ müsabiqə zamanı diskriminasiya və məhdudiyətlərin olmaması, əməkdaşlıq müqavilələrində iştirak edən tender iştirakçılarna bərabər yanaşmanın təmin edilməsi

472. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsipləri sırasına aid deyil?

- ✓ resursların məhdudluğu
- ekoloji təhlükəsizlik
- ictimai rəyin nəzərə alınması
- belə əməkdaşlığın həyata keçiriləcəyi obyekt və xidmətlərin siyahısının yüksək səviyyədə (prezident və ya hökumət tərəfindən) təsdiq olunmaqla ictimaiyyətə açıqlanması
- müqavilə azadlığı

473. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsipləri sırasına aiddir?

- ✓ İctimai rəyin nəzərə alınması
- Demokratik mərkəziyyət
- Korporativ idarəetmə
- Kollegial qərarvermə
- Fasiləsizlik

474. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsipləri sırasına aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- Ədalətlik
- Şəffaflıq
- Rəqabətlik
- Qanunun aliliyi

475. Bunlardan hansı dövlət-özəl sektor əməkdaşlığından dövlətin faydasını əks etdirir?

- ✓ özəl kapitalın, ilk növbədə, daxili investisiyaların dövlətin zəruri hesab etdiyi və ictimai əhəmiyyətli layihələrə cəlb edilməsi
- Kommersiya risklərinin azalması
- Özəl sektorun potensialının yüksəlməsi
- Böyük layihələrin idarə edilməsi ilə bağlı firmaların təcrübələrinin formalaşması
- Yeni investisiya imkanlarının (bazarlar, gəlirlər) yaranması

476. Dövlət-özəl sektor əməkdaşlığından biznesin faydası nə ola bilər?

- ✓ bunların hamısı
- Kommersiya risklərinin azalması
- Özəl sektorun potensialının yüksəlməsi
- Böyük layihələrin idarə edilməsi ilə bağlı təcrübələrin formalaşması
- Yeni investisiya imkanlarının (bazarlar, gəlirlər) yaranması

477. Hazırkı şəraitdə Azərbaycanda dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının tətbiqi hökumətə nə verə bilər?

- ✓ bunların hamısı
- Layihələrlə bağlı risklərin bir hissəsini özəl sektorla bölüşmək imkanı
- İstehsal və sosial infrastrukturunu inkişaf etdirmək
- Təqdim olunan ictimai xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- Neft gəlirlərinin azaldığı bir şəraitdə investisiya layihələrini özəl sektorun imkanları hesabına reallaşdırmaq

478. Bunlardan hansı dövlət-özəl sektor əməkdaşlığından dövlətin faydasını əks etdirir?

- ✓ bunların hamısı
- dövlət büdcəsinin yükü azaldılır
- müvafiq xidmətlərinin keyfiyyəti yüksəldiyindən istehlakçı məmnunluğunun artması dövlətə etimadı artırır
- Büdcə vəsaitlərinin istifadəsi zamanı şəffaflığı və hesabatlılığı təmin etməklə korrupsiyanın səviyyəsinin aşağı salır
- özəl kapitalın, ilk növbədə, daxili investisiyaların dövlətin zəruri hesab etdiyi və ictimai əhəmiyyətli layihələrə cəlb edilməsinə imkan yaranır

479. Dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının məqsədi:

- ✓ iqtisadiyyatın dayanıqlı inkişafının və əhəlinin rifah halının yüksəlməsinin təmin edilməsi üçün dövlət və özəl sektorun resurslarından səmərəli istifadəni təmin etməkdir
- makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsidir
- ölkədə institusional mühiti yaxşılaşdırmaqla biznes mühiti təkmilləşdirməkdir
- ölkədə institusional mühiti yaxşılaşdırmaqla dövlət tənzimləməsinin səmərəliliyini artırmaqdır
- istehsal xərclərinin minimumlaşdırılması və firmaların mənfəətinin maksimumlaşdırılmasıdır

480. Müxtəlif ölkələrdə dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının geniş yayıldığı sektorlar hansılardır?

- ✓ yaşıl iqtisadiyyatla bağlı (ekoloji) layihələr
- qanunvericilik sənədlərinin işlənilməsi
- dövlət xidmətlərinin göstərilməsi
- bunları heç biri
- bazar araşdırmaları

481. Müxtəlif ölkələrdə dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının geniş yayıldığı sektorlar hansılardır?

- ✓ bunların hamısı
- sosial infrastrukturun yaradılması
- kommunal infrastrukturun qurulması və belə xidmətlərin göstərilməsi
- təhsil və səhiyyə xidmətlərinin göstərilməsi
- nəqliyyat infrastrukturunun qurulması

482. Dövlət-biznes (özəl sektor) dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin həyata keçirilməsi məqsədi ilə dövlət və biznes arasında yaradılmış institusional və təşkilati alyans

- böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin biznes tərəfindən həyata keçirilməsi
- böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin beynəlxalq təşkilatlarla birgə həyata keçirilməsi
- bunların hamısı
- böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin həyata keçirilməsi məqsədi ilə dövlət və dövlət müəssisələri arasında yaradılmış institusional və təşkilati alyans

483. Dövlət-biznes əməkdaşlığı nəyi nəzərdə tutur?

- ✓ dövlətin həyata keçirdiyi ictimai əhəmiyyətli layihələrə dövlət tərəfindən özəl sektorun (biznesin) cəlb olunması mexanizmlərinin tətbiqini
- iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən səmərəli tənzimlənməsini
- dövlətin biznes üçün səmərəli institusional mühiti yaratmasını
- dövlət sahibkarlığının genişləndirilməsini
- dövlətin biznes layihələrinə qoşulmasını

484. “Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” sənədi:

- ✓ konsepsiyadır
- qanundur
- strateji plandır
- plandır
- proqramdır

485. Bunlardan hansı dövlət proqramlarının xüsusiyyəti hesab olunur?

- Kompleks problemlərin həllinə yönəldilir
- Ölkənin və ya ərazinin milli və mədəni xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla işlənir və icra olunur
- Böyük həcmə malik maliyyə və digər resurslar tələb edir
- Uzunmüddətli və miqyaslı olur
- ✓ bunların hamısı

486. Dövlətin iqtisadi siyasəti:

- cəmiyyət üzvlərinin fərdi istəklərini müəyyən edir
- cəmiyyət üzvlərinin iqtisadi fəaliyyətini çərcivələyir
- ✓ cəmiyyətin iqtisadi həyatında nizamı təmin edir
- cəmiyyətin iqtisadi həyatında nizam yarada bilmir
- cəmiyyətin iqtisadi həyatında qeyri-müəyyənlik yaradır

487. Bunlardan hansı dövlət proqramının xarakterik xüsusiyyətidir?

- proqramın reallaşdırılması üçün zəruri olan resursların miqdarı və əldə edilmə üsulları öncədən müəyyən edilir
- proqramın reallaşdırılmasının məqsədləri konkret olmalıdır
- ✓ bunların hamısı
- proqram konkret zaman müddəti üçün işlənir
- proqramın reallaşdırılması üsulları öncədən müəyyən edilir

488. İqtisadi siyasətin aləti olaraq konsepsiya nədir?

- bunların hamısı
- davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsuludur
- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, mövcud resurslardan istifadə etməklə konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl detallı tədbirlər sistemidir
- iqtisadi proseslərin gedisini nizamlamağa, onlara təsir etməyə və ya onların axarını müəyyənəlməyə xidmət edən, ardıcıl və fasiləsiz şəkildə həyata keçirilən sistemli tədbirlər toplusudur
- ✓ miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxış (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusudur (sənəddir)

489. İqtisadi strategiya:

- √ davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsuludur
- müəyyən bir ideya və onun reallaşdırılması üsulları və ardıcılığı barəsində əsas fikirləri ifadə edən mövqe sənədidir
- miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusudur
- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, mövcud resurslardan istifadə etməklə konkret məqsədlərə nail olunması nəzərdə tutan ardıcıl detallı tədbirlər sistemidir
- iqtisadi proseslərin gedisini nizamlamağa, onlara təsir etməyə və ya onların axarını müəyyənlədirməyə xidmət edən, ardıcıl və fasiləsiz şəkildə həyata keçirilən sistemli tədbirlər toplusudur

490. Dövlətin iqtisadi siyasəti dedikdə nə başa düşülür?

- √ iqtisadi proseslərin gedisini nizamlamağa, onlara təsir etməyə və ya onların axarını müəyyənlədirməyə xidmət edən, ardıcıl və fasiləsiz şəkildə həyata keçirilən sistemli tədbirlər toplusu
- müəyyən bir ideya və onun reallaşdırılması üsulları və ardıcılığı barəsində əsas fikirləri ifadə edən mövqe sənədi
- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, mövcud resurslardan istifadə etməklə konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl detallı tədbirlər sistemi
- davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsulu
- miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusu

491. Dövlətin iqtisadi siyasətinin reallaşdırılması aləti kimi dövlət proqramı nədir?

- miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusudur (sənəddir)
- davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsuludur
- √ öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, miqdarı müəyyən edilmiş məhdud resurslardan istifadə etməklə mövcud situasiyanın müəyyən edilmiş istiqamətdə dəyişilməsini və konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl və bir-birini qarşılıqlı tamamlayan kompleks tədbirlər sistemidir
- müəyyən bir ideya və onun reallaşdırılması üsulları və ardıcılığı barəsində əsas fikirləri ifadə edən mövqe sənədidir
- iqtisadi proseslərin gedisini nizamlamaq, onlara təsir etmək və ya onların axarını müəyyənlədirməyə xidmət edən tədbirlər toplusudur

492. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyəsinənin inkişafının tənzilənməsində rolu:

- √ ölkənin iqtisadi siyasətini, iqtisadi və sosial proqnozlarını işləyib hazırlayan, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin, o cümlədən sənayenin inkişafı, ölkə iqtisadiyyatında struktur və innovasiya, investisiya fəaliyyəti, investisiyaların cəlb edilməsi, qoyulması və təşviqi, sahibkarlığın inkişafı, haqsız rəqabətin aradan qaldırılması və başqa məsələlər üzrə dövlət siyasətini hazırlayır və icra edir
- bunların hamısı
- Enerji resurslarından səmərəli istifadə (texnoloji itkilərin və sərfin azaldılması, qənaətli və daha çox fayda ilə istifadə) ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini və bu sahədə dövlət maraqlarının qorunmasını təmin edir
- ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən onun aparıcı sahəsi olan sənayenin inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə rəhbərlik edir, qanunları imzalayır, inkişaf konsepsiyalarını, strategiyalarını, proqramları təsdiq edir və bunların icrası haqqında hesabatlar tələb edir
- qanunverici hakimiyyət kimi qanunları qəbul edir və hökumətin hesabatların dinləyir

493. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sənayenin inkişafının tənzilənməsində rolu:

- √ qanunverici hakimiyyət kimi qanunları qəbul edir və hökumətin hesabatların dinləyir
- bunların hamısı
- Enerji resurslarından səmərəli istifadə (texnoloji itkilərin və sərfin azaldılması, qənaətli və daha çox fayda ilə istifadə) ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini və bu sahədə dövlət maraqlarının qorunmasını təmin edir
- dövlət iqtisadi proqramlarının həyata keçirilməsini təmin edir
- ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən onun aparıcı sahəsi olan sənayenin inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə rəhbərlik edir, qanunları imzalayır, inkişaf konsepsiyalarını, strategiyalarını, proqramları təsdiq edir və bunların icrası haqqında hesabatlar tələb edir

494. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin sənayenin inkişafının tənzilənməsində rolu:

- ölkənin iqtisadi siyasətini, iqtisadi və sosial proqnozlarını işləyib hazırlayan, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin, o cümlədən sənayenin inkişafı, ölkə iqtisadiyyatında struktur və innovasiya, investisiya fəaliyyəti, investisiyaların cəlb edilməsi, qoyulması və təşviqi, sahibkarlığın inkişafı, haqsız rəqabətin aradan qaldırılması və başqa məsələlər üzrə dövlət siyasətini hazırlayır və icra edir
- Enerji resurslarından səmərəli istifadə (texnoloji itkilərin və sərfin azaldılması, qənaətli və daha çox fayda ilə istifadə) ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini və bu sahədə dövlət maraqlarının qorunmasını təmin edir
- √ ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən onun aparıcı sahəsi olan sənayenin inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə rəhbərlik edir, qanunları imzalayır, inkişaf konsepsiyalarını, strategiyalarını, proqramları təsdiq edir və bunların icrası haqqında hesabatlar tələb edir

- qanunverici hakimiyyət kimi qanunları qəbul edir və hökumətin hesabatlarını dinləyir
- dövlət iqtisadi proqramlarının həyata keçirilməsini təmin edir

495. Azərbaycanın sənayenin inkişafının əksər məsələlərini tənzimləyən əsas dövlət qurumu hansıdır

- Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Ticarət nazirliyi
- ✓ Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi

496. İnkişaf etmiş sənaye ölkələrinin təcrübəsi təsdiq edir ki:

- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında dövlətin iqtisadiyyatdan tam kənarlaşmasının həlledici rolu olur
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında sərt mərkəzləşdirilmiş dövlət planlaşdırılmasının həlledici rolu olur
- ✓ ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında dövlət siyasətinin həlledici rolu olur
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında azad bazar rəqabətinin rolu ciddi deyil
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında dövlət siyasətinin həlledici rolu olmur

497. A. Smit iqtisadiyyatda dövlətin rolunu necə görürdü?

- ✓ çox məhdud dərəcədə
- dövlətin iqtisadiyyatda rolu yoxdur
- bazarla bərabər
- əhəmiyyətli dərəcədə
- çox dərəcədə

498. Sənayenin inkişafının tənzimlənməsi zamanı hansı idarəetmə üsullarından istifadə olunur?

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- inzibati üsullar
- heç biri
- sosial-psixoloji üsullar
- iqtisadi üsullar

499. Sənayenin inkişafının dövlət tənzimlənməsinin həyata keçirilməsi üçün bundan istifadə edilmir:

- ✓ bazarda olan məhsul və xidmətlərin qiymətləri dövlət tərəfindən müəyyən edilir
- sənayenin inkişafını tənzimləyən qurumların fəaliyyətinin və iqtisadi siyasətin monitorinqi aparılır, nəticələr qiymətləndirilir və hesabatlar hazırlanır
- sənayenin inkişafı üçün zəruri olan iqtisadi və sənaye siyasəti işlənib hazırlanır və icra olunur
- sənayenin inkişafı üçün zəruri olan qanunlar və başqa normativ-hüquqi aktlar qəbul olunur, onların icrası təmin edilir və icrasına nəzarət olunur
- müvafiq dövlət qurumları yaradılır, onların səlahiyyətləri, məsuliyyətləri və funksiyaları dəqiqləşdirilir, fəaliyyəti təşkil olunur

500. Sənayenin inkişafını dövlət necə tənzimləyir?

- ✓ bunların hamısı
- müvafiq dövlət qurumları vasitəsilə
- siyasət alət və vasitələri ilə
- özəl sektoru stimullaşdırmaqla
- bazara giriş-çıxış maneələrini tənzimləməklə